

naša luč

1995
maj
5

iz korenin rastemo

piše L. B.

jezusov vnebohod

Peljal jih je ven, tja proti Betaniji. Povzdignil je roke in jih blagoslovil. Medtem ko jih je blagoslavljal, se je ločil od njih in se vzdignil v nebesa. Oni pa so padli pred njim na obraz. Nato so se v velikem veselju vrnili v Jeruzalem. Bili so ves čas v templju in poveljevali Boga (Mt 24, 50-53).

Z vnebohodom se konča velikonočno štiridesetdnevje ali **quadragesima**. Prva cerkev se je tja do 5. stoletja spominjala Kristusovega vnebohoda skupaj s praznikom prihoda Svetega Duha - na binkošti. Tedanji kristjani so bili še vedno pod močnim vtisom Jezusovega velikonočnega dogodka. Zanje je Jezus že z vstajenjem sedel na božjo desnico - **bil v "nebesih"**. Nebesa niso nič drugega kot drugačno bivanje, in sicer pri Bogu in z Bogom. Ta prehod pa je Jezus potrdil že z velikonočnim vstajenskim dogodkom, ki je prevrednotil vsa tedanja zemeljska pričakovanja.

Vnebohod je povezan samo z Jezusovo **človeško naravo**. Z vidnim vnebohodom je poveščana človeška narava (o Jezusu molimo, da je pravi Bog in pravi človek) odšla k Očetu v nebesa.

Kje pa so nebesa? Zaman

bi se trudili, če bi jih iskali z našimi zemeljskimi očmi, ki hočejo stvari videti. Nebesa, "tisto zgoraj", niso nekaj tako oddaljenega niti ne tako visoko, da jih ne bi mogli doseči. Nebesa so prostor, kjer se človek najpopolneje združi s svojim Bogom, kjer se božje in človeško združita v eno. In kje je to? V Jezusu Kristusu.

Jezusov vnebohod je veličasten konec njegovega bivanja na zemlji. Navezuje se na binkošti, na čas prihoda Svetega Duha, ki bo naslednja stoletja kazal pot, po kateri tudi mi pridemo do tistega "zgoraj", to pa se uresničuje že v vsakdanjem življenju.

Evangelist pravi, da so se učenci "v velikem veselju vrnili v Jeruzalem". To pomeni, da so vnebohod doživljali kot novo dejanje božje milosti in ljubezni. Drugače si njihovega veselega razpoloženja ne moremo razložiti, saj jih je vendar zapustil tisti, ki so mu zastavili svoje življenje. Vse to je bilo mogoče samo **zaradi globoke vere in osebnega doživetja** Jezusovega vstajenja od mrtvih. S tem so se odprla vrata za vstop v nebesa (v božje kraljestvo, ki pa ni od tega sveta...).

običaji

Za vnebohod poznamo v Sloveniji kar nekaj izrazov:

- veliko telovo
- križevo
- križni četrtek

Zelo zanimivo je, kako nazorono so ljudje nekoč znali prikazati dejanje vnebohoda; skozi lino v cerkvenem stropu so

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:
LOŽ NA NOTRANJSKEM
(foto: Mirko Kambič)

potegnili **kipec vstalega** Kristusa, ki je vseh štirideset dni bil na oltarju v cerkvi. Znale so tudi **procesije** z vstalim Zveličarjem, med katerimi so nastopajoči nosili posebne križe, ki so jih po končani procesiji odnesli na pokopališče k svojim rajnim ali pa so jih zasadili na robove travnikov in njiv. Z njimi naj bi izprosili božji blagoslov za dobro letino.

Pomenljiva je **vnebohodna pesem**, ki so jo peli briški verniki, ko so se pri Sv. Križu nad Kojskim zbrali k obredu praznovanja Jezusovega vnebohoda:

*Praznik svet se danes obhaja
Jezus gre v sveto nebo.
Nam gre sam pripravljat raja,
kamor nas poklical bo.*

*Kaj še delamo na sveti?
Glava je v nebesa šla.
Le v nebo nam je želeli,
tamkaj večno uživat ga!*

... blišč in beda 50 let pozneje... 436676

Zadnjih nekaj mesecev so mnogi slovenski politiki domačo javnost razburjali z različnimi predlogi glede zaznamovanja 50. obletnice zmage nad fašizmom in nacizmom. S proslavo naj bi po njihovih besedah znova stopili ob bok vsem velikim narodom, ki so v času velike svetovne morije bili na strani zavezniške zmagoslavne vojske, proslavili naj bi...

Na koncu pa človek ob vseh teh velikih besedah, ki so bile izrečene na javnih mestih, zaprepadeno ugotovi, kako brezskrbno in po svoje zelo umetelno znajo nekateri določene zgodovinske resnice prikazati kot edinozveličavne, druge pa previdno zamolčijo. Tistih pa, ki so zaradi določene stopnje demokracije že prišle na dan, ne zanikajo, ampak jih preoblečejo in jih prikažejo v čisto drugačni luči, ki natančno dopolnjuje njihovo prvotno resnico.

Da pa bo sprevrženost še večja, so jih pri tem polna usta sprave in odpuščanja. Le redki med njimi pa resnično vedo, da sta sprava in odpuščanje dejanji človekove notranjosti, ko vsak sam pri sebi:

- prizna svoja grešna dejanja
- se jih resnično pokesa
- opravi določeno mu pokoro
- stopi k bližnjemu in ga prosi za odpuščanje.

Vsaka misel, da je sprava zgolj v priznanju poraza ali zmage drugega, je kratkega diha.

V Evropi pa bodo sredi meseca maja proslavili dan zmage svobodoljubnega duha nad tiranskim samodržtvom nekoga, ki so ga v njegovem času poimenovali z izrazoma nacizem in fašizem.

In kaj bomo praznovali pri nas?

Ljubo Bekš

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95. Glavni urednik: Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija; odgovorni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana. Uprava: Cankarjevo nabrežje 3/I, 61000 Ljubljana, tel. 061/221-371;12-56-441

UREDNIŠTVO:
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana
tel.: 061/133-20-75
faks: 061/126-23-02

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Slovenija 1500 SIT
Avstrija 200 ATS

Anglija 11 GBP
Belgija 690 BEC
Francija 106 FRF
Italija 24.000 ITL
Nizozemska 35 NLG
Nemčija 30 DEM
Švica 27 CHF
Švedska 130 SEK
Avstralija 26 AUD
Kanada 23 CAD
ZDA 20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50100-620-13305 1010115-735329, DRUŽINA, s prisopisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d. d.: 50100-620-133 7383-99818/4. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.
PRINTED IN SLOVENIA
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

tovaršica župnik

V kroniko naše župnije Zeleni Dol bom za leto Gospodovo 1995 pripisal: 5 let pred iztekom 2. tisočletja me učenci naše veroučne šole še vedno kličejo "tovaršica župnik". Naj se praskajo po glavi prihodnji rodovi, ko bodo to brali. In naj se zraven smejejo ali kislo drže od ugibanja, za kaj sploh gre. Meni je jasno, zakaj naši ptički, deklīči in fantiči, še vedno oboje pomešajo. Vse dopoldne v šoli čivkajo "tovaršica, tovaršica", da jim pri verouku kar uide in čivknejo: "Tovaršica! Ah, ne, župnik, gospod!" In se svoji nedolžni otroški pomoti od srca nasmejejo. - "No, otroci, pa mi raje recite kar ata župnik. Kaj ni lepše od gospoda tovariša?!"

Moj Bog! Ta kolobocija, zmešanarija zmešana, se nam je skotila pred pol stoletja. Kot nekoliko duhovitejši del splošne duhovne zmede medsebojnih odnosov, ki jo je prinesla naša "slavna" revolucija, ta "krvavoduhovita potegavščina ljudskih množic". Koliko zanimivih tovrstnih zgodbic mi zaživi pred očmi, kadar zaslišim "tovaršica, ne, župnik".

Zgodilo se je pri eni prvih šolskih ur takoj po prevratu leta 1945. Na naši gimnaziji so nam še dovolili latinščino kot neobvezni predmet. Vstopi naš stari profesor Vavken. S cigaretami v rokah ga ogovori sošolec: "Tovariš profesor, ali bova eno prižgala?" Profesor zatuli kot

ranjena žival: "Me nič ne briga... (ta vaša nova politika). Jaz sem človek starega kova in zahtevam popolen red in disciplino." Prizanesli so mu, bil je tik pred upokojitvijo. Šele pozneje sem doumel, kako je ta zagreti učitelj klasičnih jezikov v imenu grško-latinske omike protestiral proti azijskemu barbarstvu, ki je udrlo v našo kulturno Evropo. V kakšen primitivizem smo padli. Do takrat so nas že 10-letne paglavce naši profesorji vikali: "Gospod dijak ta-in-ta, pridite k tabli!" Mi smo se sicer režali, oni pa so vzgojno dodali: "Zdaj ste gospodje. Zato pričakujemo od vas, da se obnašate kot gospodje in opravljate svoje dolžnosti odgovorno." Potem pa naenkrat: "Tovariš profesor, boš eno prižgal." Pokončano medsebojno spoštovanje.

Takrat je krožila po Ljubljani anekdota o priljubljenem primariju otroške bolnišnice dr. Drču. Vstopil je v mestni tramvaj, pa ga nagovori mlada sprevodnica: "In ti, tovariš, kam se bova pa midva peljala?" - "S tabo nikamor, smrk-lja! Kaj misliš, da sva krave skupaj pasla?!"

Mi zavedni Slovenci in kristjani smo bili pravočasno opozorjeni na družbeno zlo poniglave kulture. Zato pa:

"...mi pa nismo se uklonili tej podivjani sili in smo začeli z njimi boj."

S "tovariškim žargonom" sem se "v živo" prvič srečal pozno

Slovenski biseri - hiša v Vidmu ob Ščavnici v Slovenskih goricah
(foto: Jože Domajnko)

jeseni leta 1944. Pridružil sem se neki vaški straži na No-tranjskem. Z orožjem v roki so varovali imetje svojih kmečkih domačij, ki so jim ga hodili "v uri teme" ropat tovariši iz hoste. Tako sem neke noči stal na straži blizu Žirovskega vrha. Iz doline iz Žirov, ki so jih začasno zavzeli, se je zaslišal hrup prvega partizanskega mitinga. Najpreje dolgo kričanje "Stalin -Tito-Partija". Potem tisto značilno "Tovaršice in tovariši". Čez nekaj mesecev je "civilizacija vélikega tovariša Stalina" vkorakala v Ljubljano. Začela je prodirati v vse družbene pore: Tito tovariš, jaz tovariš, ti tovariš, on tovariš, moj pes in mačka tovariša. Kako so trpela naša ušesa, še bolj naše duše.

Zopet smo se uprli. To pot z žlahtnostjo naše slovenske krščanske kulture. Kot prvi, katoliški izobčenec in partizan Edvard Kocbek s svojim Strahom in pogumom. Kmalu po izdaji njegove knjige, ki nam je veliko pomenila, se mi je posrečilo pretihotapiti "biser" med slovenskimi knjigami o srčni kulturi: Šest-Simčič, Kar po domače (Editorial Baraga, 1962, Buenos Aires, lani je izšla v ponatisu pri celjski Mohorjevi in jo je vredno prebrati). Leto za letom smo jo naskrivaj prebirali pri mladinskem verouku, se smejali in vzdajali ob duhoviti modrosti. Preberimo si na 199. strani odlo-mek o tikanju in vikanju.

"Pri nas doma smo se tikali, vikali, celo še onikali. Hudo-mušneži so vedeli celo povedati "kako so župnikov pes tekli". Danes smo šli v drugo skrajnost. Vsaj ponekod. - Nekateri sodo-

bni psihologi trde, da imata tika-nje in vikanje svojo posebno psi-hologijo. Visoko kulturni narodi pravega tikanja ne poznajo. Trstenjak opisuje, kako so jih kot študente v nekem inozemskem zavodu navajali, da se - čeprav tovariši sami med seboj - med seboj vikajo. Ker se nam je zdelo, pravi avtor, preveč nena-ravno - torej preveč olikano - nam je predstojnik to svojo zahtevo na kratko utemeljil: "Gospodje, lažje je reči človeku 'ti, osel', kako pa, 'vi, osel'." Pa smo takoj razumeli. - Nikar se ne čudimo ali celo smejmo, kadar vidimo, da ponekod v družinah otroci starše vikajo. Sam Bog ve, ali ne bodo počasi odkrili, da tudi tista težnja po absolutni "demokratizaciji" vsega ni pov-sem stoodstotno pozitivna... Bog ve."

Kmečki očanec v Zelenem Dolu je v 60. letih tega stoletja prerokoval: "Vam pōv'm, kole zgodovina se obrača. Bomo

dočakali čas, ko boš šel spat "tovariš" in se boš prebudil "gospod". Napoved se mu je deloma posrečila. Pa pustimo času čas, da se bo do konca uresničila. Do takrat pa Vas pozdravlja "tovaršica župnik" s cvetočimi majskimi pozdravi.

Vaš don Kamilo

Pogled na idrijski grad
(foto: M. Korbar)

poslednje stvarnosti

gospod bo prišel

Svetovna zgodovina je boj med božjim in hudičevim kraljestvom. Dobro in zlo se prepletata. Ne moremo reči, da v zgodovine dobro prerašča zlo; prav ob koncu časov bo hudobija najbolj ogrožala božje ljudstvo. Vendar sile teme ne bodo imele zadnje besede. Prišel bo **"dan Gospodov"**, ki bo razodel božjo čast in oblast - to bo dan vesoljne sodbe. Jezusovo veličastno delo - **učlovečenje, križanje in vstajenje** - bo dopolnjeno. Postalo bo jasno, da je Jezus Kristus temelj in smisel, pravilo in mera zgodovine. On bo **sodnik živih in mrtvih**, posameznikov in narodov...; vsem bo izrekel ustrezno sodbo. Moči tega sveta bodo uničene. Za Njemu vdane bo to sodba milosti. Bog bo sodil po Jezusu, apostolih in po svetnikih!

Razodeta bo resnica o Bogu, Kristusu in ljudeh. Pravica bo prisojena malim in zatiranim, ponižanim in pozabljenim, žrtvam naravnih ujm in brezobzirne človeške oblasti. Napovedovanje sodbe je **del veselega oznanila** in vsebina upanja. Sodba že zdaj kaže svojo moč, saj "kdor ne veruje, je že v obsodbi" (Jan 3,18).

Mnogi se sramujejo revne obleke in stanovanja, koliko več bi se jih moralo sramovati revnih idej, nazorov in navad.

(A. Einstein)

Teme ne moremo pregnati s temo, temveč samo z lučjo. Sovraštva ne moremo premagati s sovraštvom, temveč samo z ljubeznijo.

(Martin L. King)

prihod z močjo in slavo

Verujočim pomeni upanje v Kristusov prihod rešitev in osvoboditev od strahu ter prisile, smrti in preteklosti. Cerkev, očiščena nevrednih, bo kot ozaljšana nevesta slavila svatbo (Raz 21,9-10), katere predokus je evharistično bogoslužje.

Sodba in Jezusov prihod naj bi nas **spodbudila k spreobrnjenju**. Zgodovine bo enkrat konec, vsebina konca pa bo zmaga resnice, pravice, svobode in življenja nad lažjo, krivico, nasiljem in sovraštvom. Nobeno gibanje, razred ali rasa pa ne morejo z lastnimi močmi obvladati dogajanja v človeštvu ne njegovega cilja in konca. Gospodar zgodovine je **Bog** po Jezusu Kristusu v Svetem Duhu.

Bog sam zadošča

Sveto pismo opisuje večno življenje s podobami. Nebesa - ta prostor zgoraj nad nami - je podoba; če se nam izpolni kaka želja, pravimo, da smo v devetih nebesih. Stanje **končne in popolne blaženosti** je za kristjana doseženo samo v družbi z Bogom. Po knjigi Razodetja je nebeška sreča bivati pred božjim

prestolom in služiti Bogu noč in dan ter slediti Jagnjetu, ki vodi k virom živih voda (Raz 7,15). Za sv. Pavla so nebesa **"gledati Boga iz obličja v obličje"** (1 Kor 13,12).

Bog milostno odpre globino svojega življenja, ljubezni in resnice, ki jih človek lahko dojame z umom in srcem kot osnovo, cilj in vsebino lastnega bivanja. Večna sreča je **deleženje pri življenju Svete Trojice**, iz katere raste skupnost vseh odrešenih, skupnost z angeli in svetniki, s prijatelji...

Nebesa so **krona življenja**. Vse, kar smo dobrega storili ali hudega pretrpeli, bo povrnjeno. Želje vsakega bodo izpoljene do zvrhane mere, tako da bo vsak popolnoma zadoščen. Očetova ljubezen bo po delovanju Svetega Duha **vse povezala** v eno Kristusovo telo in vsa rajska skupnost bo na veke slavila Boga in božje delo.

pekel - to smo mi

Že kratek pogled v polpreteklo zgodovino (Auschwitz, Hirošima, sirska taborišča...) nas prepriča, da je naslov utemeljen. Potem pa se vprašamo, kako je mogoče, da dobri Bog dopušča pekel, in kako

V nekem kotu sveta je ždela zagrizena, kljubovalna, neprijazna, grozeča tema. Naenkrat pa se je ob njej pojavila majhna luč. Bila je sicer čisto majhna, toda bila je luč. Nekdo jo je postavil tja in tam je ostala in svetila.

Mimo je prišel človek in rekel:

"Raje bi stala kje drugje, ne pa v tem odmaknjenem kotu."

"Zakaj?" je vprašala luč. "Svetim, ker sem luč, in ker svetim, sem luč. Ne svetim zato, da bi me videli. Svetim, ker me veseli biti luč."

Tema se ji je divja bližala in škripala z zobmi. In vendar je bila brez moči proti majhni, neznatni lučki.

je resnica o večni kazni združljiva z veseljem oznanilom. In končno, ali obstoj **večne kazni** ne ruši obče solidarnosti človeštva.

Vendar Sveto pismo s podoba-

*Pot na Snežnik pri Ilirski Bistrici
(foto: K. Vičič)*

mi večnega ognja in muk, teme, "joka in škripanja z zobmi" čvrsto govori o peklju: zlobneži bodo zavrženi. Cerkveni nauk o vekovitosti pekla je **utemeljen v Svetem pismu**, Cerkev pa je stalno zavračala zmoto, da bo na koncu zgodovine vesoljna sprava združila vse - tudi zakrknjene grešnike in hudiče - v večni sreči. Če bi jo uživali tudi tisti, ki so se zavestno odločili proti Bogu, bi ne bili svobodni. Resnična možnost biti za vselej zavržen pa vnaša v zgodovino odgovornost, resnost in dramatično napetost.

Z naukom o večnosti pekla Sveto pismo le opozarja na posledice našega početja, kar naj bi nas vodilo k spreobrnjenju. Nikjer v Svetem pismu niti v učenju Cerkve **ni zapisano**, da bi bil kdo preklet v večni ogenj. Če pa ne spremenimo življenja, bo pekel za nas čisto realna možnost. Bog nikogar ne sili v večno radost, spoštuje človekovo izbiro. Življenje je odločitev med vsem in ničem, med življenjem in smrtjo.

Vsebinska pekla je v Bibliji opisana s **podobo ognja**. Ne predstavljajmo si ga kot materialen povzivoč plamen niti ne gre za duhovni ogenj. Žgoči žar izraža globljo stvarnost: božja s v e t o s t s a m a je uničujoči ogenj za zlo, laž, nasilje in sovraštvo. Kot so nebеса za vedno "prijorjeni Bog", je pekel po lastni krivdi dokončna samoizključitev iz božjega občestva. **Bog je človekov cilj**, zato pomeni pekel okušanje skrajnega nesmisla in zablodelosti, kar obsojenim povzroča nepredstavljive muke.

med nebom in peklom

O vicah, kraju očiščevanja, najdemo v 2. knjigi Makabejcev prelepo besedilo: "Da je sveta in pobožna misel opravljati daritve

za rajnike, da bi bili rešeni greha" (2 Mak 12,45). Nauk je povzela prva Cerkev in v katakombah je veliko napisov o usodi umrlih. Skupnost vernih jim lahko pomaga tako, da **zanje moli, opravlja dobra dela**, deli miloščino in opravlja svete daritve.

Ogenj v vicah je očiščujoča in zveličavna moč svetega in usmiljenega Boga. Duše umrlih, ki niso v življenju dosledno uresničile odločitve za Boga, občutijo ogenj božje ljubezni kot silo, ki nepopolno vodi k popolnosti. Vice so torej Bog sam, ki prenavlja in preobraža. Duše v vicah so uboge zato, ker lahko samo **pasivno sprejemajo** trpljenje. Vendar pa okušajo božje usmiljenje v polni meri, upanje pa je zaradi božje bližine popolno. So korak pred nami. A še niso zrele za božjo ljubezen, in to je njihova bolečina. Ne pozabimo torej nanje.

pripravil B. Makovec

Zgodba pripoveduje, da je nekoč kralj obiskal starega in učenega meniha, da bi se z njim posvetoval. Presenečen je ob stal pred kupom debelih knjig in listin. Menihu je rekel:

"Zavidam ti, da lahko črpaš iz teh učenih del božjo moč."

"Motiš se, kralj," ga je zavrnil menih in ga peljel v hlev. Hlevar je ravno odložil delo in sklenil roke k molitvi. Učeni menih je pokazal nanj in rekel kralju:

"Poglej, iz teh sklenjenih rok priteka božja moč v naš svet - ne pa iz mojih knjig."

pismo našega župnika

Vinko Žakelj,
župnik v Eisdenu

KVIŠKU SRCA!

Kam plovemo, Slovenci?
Vsekakor večji svobodi naproti,
pa tudi večji odgovornosti.
Vse okrog nas se spreminja s čudovito naglico.
Nastaja nov svet.

* * *

In mi?
Ali nismo v zgodovini že večkrat zamudili vlaka?
Bili smo žrtve težkih okoliščin
in lastne nezrelosti.
Rešitev more priti samo od nas
s pomočjo ljudi, ki "v srcu dobro mislijo".
Delati moramo!
Delati pametno.
Zato potrebujemo može in žene,
može in žene duha, zrelega premisleka, srca, značaja in dejanj.

* * *

Majhni smo, zato bodimo gosti.
Naj bi nihče ne stal ob strani.
Potrebujemo može in žene!
Kjer je treba sodelovati, sodeluj,
kjer je treba govoriti, govôri,
kjer misliti, misli,
kjer dozorelo razlikovati, razlikuj,
kjer študirati, študiraj,
kjer prepričevati, prepričaj,
kjer prebujati, prebujaj,
kjer pisati, piši,
kjer je treba braniti resnico in pravico, bodi pošten,
bistroumen in nepopustljiv,
kjer je treba potrpeti, potrpi,
kjer vztrajati, vztrajaj,
kjer razumeti, razumi,
kjer odpuščati, odpusti!

* * *

Može in žene!
Posameznik zmore zelo malo.
Nauči se delati v skupini!
Nauči se svoje koristi podrejati blaginji skupnosti.

Imej odprte oči za stvarnost okrog sebe.
Najprej moraš marsikaj videti in razumeti sam,
preden začneš delovati, ozaveščati in opogumljati druge.

Ali znaš razlikovati?

Ali razumeš, da je bil boj za svobodo eno, komunistična revolucija pa nekaj čisto drugega. Skrivati komunistično revolucijo za upravičen boj za svobodo je bilo zločinsko varanje dobromislečnih ljudi, je bil zločin proti narodu v stiski.

* * *

Može in žene značaja in dejanj!
Opozarjaj na zlo, bičaj žlorabe, dvigaj ljudi,
do onemoglosti obnavljaj zgodovinski spomin o komunističnih strahotah pred 50 leti. Resnica!
Naj se ljudje slednjič zavedo svojih pravic in dolžnosti.

Naj spoznajo moč složnih nastopov
in se navdušijo za poslanstvo
kot ljudje, kot Slovenci in kristjani!

* * *

Može in žene duha in srca!
Boj za resnico in pravico naj ti bo svet.
Ne pozabljal ga navdihovati in usmerjati z molitvijo.
Samo Bog namreč daje rast.
Zavedaj se, da je evangelij oznanilo,
veselo oznanilo,
ki edino more ob našem sodelovanju pametno urediti svet.
Evangelij je danes bolj sodoben,
kot je bil pred dva tisoč leti.
Naj si to resnico predvsem naši mladi
zapišejo globoko v srce!

* * *

Pogum tedaj!
Kvišku srca!
Možje in žene duha, treznega razmisleka, srcà,
značaja in dejanj!

NIKO GAR OD TEH NE MOREMO POGREŠATI

Bog, Oče,
prosimo Te,
da bi se mi in vsi ljudje
v najrazličnejših poklicih
s srcem in dušo
mogli posvetiti
našemu zemeljskemu poslanstvu:
da bi prešinjeni
z veliko človekoljubnostjo
v našem delu in v našem študiju
vsak svoje prispevali

(nadaljevanje na strani 14)

Slovenija

Moja dežela

na sploh

NARODNO SVETIŠČE SV. JOŽEFA

Od 26. februarja letos do papeževega prihoda v Slovenijo (junija 1996) bo vsak mesec romarski obhod po cerkvi svetega Jožefa in dvorišču z molitvami in prošnjami, da bi bilo vse čim prej vrnjeno prejšnjim lastnikom. Svetišče, zakristija in dvorišče so barbarsko opustošeni, odgovornost za to početje nosi Viba film, kateremu je ob koncu 2. svetovne vojne komunistična oblast dodelila ves

kompleks za filmsko dejavnost. Na sedanje državne voditelje je bil naslovljen apel, da čim prej vrnejo oskrunjeno svetišče Cerkvi.

ŠKOF A. M. SLOMŠEK

Upravičeno lahko upamo, da bo naš svetniški kandidat kmalu razglašen za blaženega. Postopek za njegovo beatifikacijo se je začel že leta 1926, a so ga zaradi vojne lahko poslali v Rim šele 1962. Podrobna analiza njegovega življenja in dela je končana; izidi so zbrani v treh knjigah na 1.500 straneh. Zdaj bo gradivo vrednotilo trinajst teologov in zgodovinarjev. Strokovnjaki, ki dobro

Žalna na Dolenjskem, v ozadju farna cerkev sv. Lovrenca (foto: J. Jančar)

poznajo pesnika, narodnega buditelja in škofa Slomška, tiho upajo, da mu bo papež med obiskom v Sloveniji podelil čast oltarja.

MATERINSKI DAN

Ob prazniku Marijinega označenja je bilo pri nas veliko proslav v čast materam. Prirejali so jih po cerkvah in kulturnih domovih, organizirali pa župnijski uradi in občestva, kulturna društva idr. Slovesno so ga praznovali v mnogih slovenskih krajih in potrdili pomen materinstva za naš narodni obstoj.

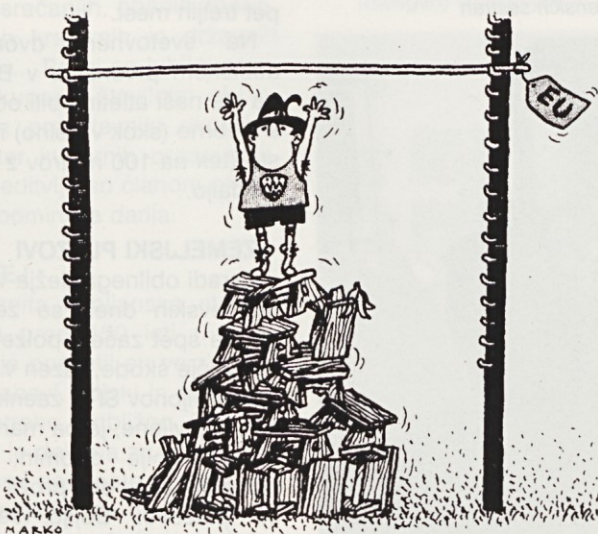
NEZAŽELENI

Zaradi sovražnih dejavnosti v osamosvojitveni vojni so naše oblasti osemsto tujcev razglasile za nazažele. Seznam pa se je krčil - pristojni pravijo, da v skladu z mednarodno prakso in zakoni - in danes je nezaželenih samo še 253; od teh ne dovolijo vstopa enainosemdesetim.

STANOVANJSKA STATISTIKA

Leta 1991 je imela Slovenija 684.000 stanovanj (naseljenih samo 625.000), v njih je živelo

PRIBLIŽEVANJE

Karikatura: Marko Kočever

milijon devetsto trinšestdeset tisoč prebivalcev. V Ljubljani pa je 327.655 Ljubljančanov živel v 116.444 stanovanjih. Od teh stanovanj jih je bilo skoraj deset odstotkov starih nad sto let in ena petina nad petdeset let; v njih je bivalo 60.000 ljudi.

KOLIKO JE REVNIH

Po ocenah naj bi bilo v Sloveniji okoli 70.000 revežev, ki živijo od podpore socialnih ustanov; tričlanska družina dobi 35.000 tolarjev podpore. S tem komaj preživijo. Revščino bi rešili samo z zdravim razvojem gospodarstva, ki bi ustvarilo nova in ustrezna delovna mesta. Kajti kdor ima nekaj izobrazbe, ne bo šel delat v gradbeništvu ali pometat ceste...

VINO IN VOZNIKI

Na širšem ljubljanskem območju so v marčni akciji za večjo varnost v avtomobilskem prometu policisti ustavili 2.359 voznikov in pri tem odkrili 214 šoferjev s preveliko količino alkohola v krvi. Ni čudno, da smo glede prometne varnosti na zadnjem mestu v

Evropi.

IZ GOSPODARSTVA

Marca je znašala inflacija samo pol odstotka; od lanskega aprila do letošnjega marca pa je bila inflacija 17,3-odstotna.

Februarske maloprodajne cene so bila za en odstotek višje od januarskih.

Osebnih netodohodki so januarja letos znašali 68.198 tolarjev in so bili za 13 odstotkov večji kot lani. Letos februarja je bilo brezposelnih 121.397 delavcev ali dober odstotek manj kot januarja in desetino manj kot pred enim letom.

TELEFONI

Konec lanskega leta smo v Sloveniji imeli 573.533 telefonskih priključkov ali 29 telefonskih naročnikov na 100 prebivalcev. Smo v sredi med zahodnoevropskimi (od 45 do 60 priključkov na 100 prebivalcev) in vzhodnoevropskimi državami. Največ priključkov je v Kopru (38 na 100 prebivalcev), najmanj v Murski Soboti (19 na 100 prebivalcev).

Na telefonske številke čaka 57.000 prošnjikov.

ŽELEZNIŠKI PREVOZ

Izrazite prednosti železniškega prometa so varnost, varovanje okolja in izkoristek prostora. Avtomobilski prevoz onesnažuje okolje petnajstkrat bolj kot vlak, nesreč pa je na železnicah sedemkrat manj kot v avtomobilskem prometu. Zato razvite države skušajo privabiti čim več potnikov na vlake oziroma na kombinacijo avtobus-vlak (iz odročnih krajev z avtobusom do železnice). Železniško gospodarstvo Slovenije se prilagaja razmeram in gradi nova postajališča, podaljšuje vožnje prek končnih postaj (npr. Kamnik-Ljubljana-Brezovica ipd). Primestna vožnja z vlakom je skoraj še enkrat cenejša kot z avtobusom!

ŠPORTNI DOSEŽKI

Naši alpski smučarji in smučarke so v svetovnem pokalu v slalomu in veleslalomu, ki se je po večmesečnem tekmovanju končalo v italijanskem Bormiju, prisluščali po eno prvo in drugo ter pet tretjih mest.

Na svetovnem dvoranskem atletskem prvenstvu v Barceloni pa sta naši atletinji bili odlikovani s srebrno (skok v višino) in bronasto (tek na 100 metrov z ovirami) medaljo.

ZEMELJSKI PLAZOVI

Zaradi obilnega dežja v zadnjih marčevskih dneh so zemeljske gmote spet začele polzeti v doline. Večje škode, razen v Laškem (200 milijonov SIT), zaenkrat še ni bilo prijavljene, je pa marčno rahljanje zemlje opomin, da bo naslednji večji dež prožil uničujoče plazove. Bojijo se jih v Zasavju, Litiji, Slovenski Bistrici in še kje.

(Stuttgart) Birmanci na obisku pri slovenskih sestrah

POMLADANSKI SNEG

Letos je v Sloveniji že velikokrat snežilo, zato smučišča delujejo na vso moč; v dolinah pa se sneg ni obdržal. Okrog pomladanskega enakonočja ga je zapadlo kar precej, največ na Dolenjskem in v Beli krajini, a ni povzročil škode, razen da je oviral cestni promet.

od tu in tam

ČABRANKA

Reka Čabranka je zaradi več letnega majhnega pretoka južno od vasi Črni Potok v dolžini dveh kilometrov samo še kanal, ki ga zasipajo cesta in drevesa. Vodo odžira hrvaška hidroelektrarna. S tem krši predpise o zavarovanju Kolpe in Čabranke, saj vode iz njenega porečja ne smejo črpati. Elektrarna prestopa tudi državno mejo, ki poteka sredi reke.

DOMŽALE

Stobljanski oktet (imenovan po delu Domžal) ima dvajset let. V tem času je imel veliko koncertov po Sloveniji. Pel je ob odprtju razstav, na srečanjih, občnih zbiorih, proslavah krajevnih in državnih praznikov... Pevci so jubilej praznovali skupaj s številnim občinstvom in predstavniki okoliških zborov ter kulturnih organizacij. Med prireditvijo so članom okteta izročili spominska darila.

KOLIZEJ

Znamenita ljubljanska stavba, zgrajena pred 150 leti (F. Prešeren ji je posvetil en verz), ki je služila zabavi, vojski in nazadnje dajala streho približno 200 ljudem, se je deloma zrušila in pod ruševinami pokopala tri stanovalce, šestnajstim pa uničila stanovanje. Vzrok katastrofe je nedovoljeno preurejanje pritličnih prostora

rov v pivnico. Objekta, ki je kulturni spomenik, ne bodo porušili, ampak obnovili. Takih razmajanih stavb je v Ljubljani še nekaj.

LENART V SLOVENSKIH GORICAH

Lenarška matična knjižnica ima 4.500 članov, ti so si lani sposodili 29.000 knjig, prebralo pa jih je 71.000 bralcev (vsako knjigo so prebrali skoraj trikrat). Občina šteje 17.500 prebivalcev, torej je v povprečju vsak prebral skoraj pet knjig.

Knjižnica se otepa s prostorskimi težavami, saj ima za 40.000 knjig le 100 kvadratnih metrov površine. Odpreti bi morali tudi mladinski odderek, saj je polovica sposojevalcev stara manj kot 15 let.

LJUBLJANA

Skupno število kaznivih dejanj se je v primerjavi z letom 1993 malenkost znižalo, naraslo pa je število hujših in mladoletniških prestopkov. Najznačilnejša kazniva dejanja so bila trgovanje z mamili, izsiljevanje in eksplozije

(Stuttgart) Gospa Marjeta in otroci so pripravili prijeten pustni večer v Heilbronn.

(bilo jih je 44). Ropov je bilo za tretjino več, menjalnice so bile oropane petkrat, ukradenih je bilo 496 avtomobilov, 33 ljudi pa je bilo ubitih; širi se prostitucija (šestnajst obravnav)... Gospodarski kriminal se je zvišal za polovico.

(Stuttgart) Godovnjaki in drugi slavljenici letos marca v slovenskem domu

(Švica) Slavljenska Francka s hčerko Mijo in p. Damijanom na predpustni zabavi v Bernu

LJUTOMER

Na pariškem ocenjevanju 880 vzorcev vin iz 25 držav je Ljutomerska klet dobila zlato medaljo za laški rizling letnik 1993. To je gotovo največji uspeh za ljutomerske enologe.

LOGATEC

Občina, kmetijska zadruga, hranilna služba in komunalno podjetje so pripravili tradicionalni Gregorjev semenj, na katerem so obiskovalci lahko kupili vse od semen do tekstila in rabljene poljedelske mehanizacije. Akademsko folklorna skupina F. Marolt je pripravila kulturni del, medtem ko so za zabavo poskrbeli ansambel Oaza in obrtniki.

LOŠKI POTOK

Občina meri 13.000 hektarov, a ima samo 2.182 prebivalcev. Ker so mnoga podjetja propadla, je čedalje več brezposelnih. Razvoj podjetij in obrtniške dejavnosti pa motijo slabe telefonske povezave s svetom. Občani so že pred leti izvedli samoprispevek za 200 novih telefonov, a jih pošta do danes ni priključila. Nekatere kra-

jevne skupnosti, ki so bile bolj povezane s hrvaško stranjo, si zdaj prizadevajo, da se z gradnjo cest ob slovenskem bregu Čabranke in s postavitvijo trgovinic "priključijo" matični državi; prizadevanje se prepočasi uresničuje.

PIŠECE

Rojstni kraj M. Pleteršnika v hribih nad Krškimi slovi po skoraj primorskem podnebju, trti, marelicah, kovaškem muzeju in cerkvi sv. Mihaela. Skozi naselje teče po strmih bregu potok Gabernica. Posebno zanimiv je stari grad z grajskim parkom, v katerem raste mnogo eksotičnih rastlin in 50 metrov visok ter meter in pol debel mamutovec. Letos so odprli tudi gozdno pot (vinska je stara že nekaj let) skozi več deset hektarjev bukovnega gozda.

SENOVO

Danes je kakovostna voda redkost; tista, ki priteče po krajevem vodovodu v naše domove, je filtrirana, klorirana ali drugače razkužena. Zato je vsak čist izvir pravo bogastvo. Takega so odkrili

v rudniku Senovo, ki ga zapirajo. Izredno dobra in rahlo mineralizirana voda priteče izpod južnega dela Bohorja, ki je malo naseljen in neonesnažen. Voda je "stara", ker se dolgo zadržuje nekaj sto metrov pod površino; po taki je v Evropi veliko povpraševanje. Priteče je 10 litrov na sekundo; strokovnjaki predlagajo stekleničenje vode za izvoz.

SLIVNIŠKO JEZERO

Žabe s pomladjo ožive. Ob deževnem vremenu jih med prečkanjem ceste avtomobili pregazijo skoraj četrtino. Da bi to preprečili, so ekološka društva celjskega okoliša poskusno postavila pol metra visoko in 500 metrov dolgo plastično zaporo na obeh straneh ceste Ratitovec-Drobinško. V času večjega "preseljevanja" jih člani polovijo v vedra in jih čez cesto varno prenesejo do bližnjih mlak. Žabe so pomemben dejavnik v prehranbeni verigi narave, zato se je treba potruditi, da njihov zarod ne bo okrnjen. Primerno bi morali poskrbeti tudi za ježe in druge manjše živali.

(Švica) Maskirani in odkriti obrazi v veselem pustnem sprevodu

vrenje v slovenskem kotlu

POPOLN TRIUMF

Državni zbor ima na dnevnem redu kar pet sorodnih zakonov, ki naj bi urejevali preteklost: o vojnih veteranih, o žrtvah vojnega nasilja, o vojnih invalidih (vsi v drugi obravnavi) ter o popravu krivic in o uresničevanju pravic žrtev druge svetovne vojne, padlih, ubitih ali umrlih zaradi posledic mučenja ali preganjanja na ozemlju Republike Slovenije (oba v prvi obravnavi, s tem da je bil zadnji včeraj že zavržen). Gre za tako imenovani sveženj, za katerega je značilno, da se Združena lista zelo zavzema, da bi bil sprejet do majskih obletnih proslav. Čemu nenadoma taka naglica? Kot vemo, je bil prejšnji zakon o popravu krivic, ki ga je pripravilo Združenje žrtev komunističnega nasilja, v državnozbornem postopku od srede lanskega februarja. Čeprav je bil tudi tisti zakon zelo enostranski, saj ni "pokrival" večine "krivic", ki so jih v preteklosti storili komunisti, je v parlamentu pogorel.

Zdaj je "na sporedu" novi, vladni predlog zakona, ki obravnava le nekdanje politične zapornike, niti besedice pa v njem ni več o

kakšnem vrednotenju komunističnega režima ali morda o izdajanju mrliških listov za tisoče, ki so jih komunisti pobili med vojno in po njej. Zakonski predlog združenja je vseboval vsaj to skromno simbolno dejanje. Seveda vladni predlog v državnem zboru ne bi smel naleteti na večje ovire, razen morda na poskuse nadaljevanja zavlačevanja, da bi med tem ja umrlo čim več nekdanjih zapornikov in bi državi ostalo več denarja za svoje "projekte".

Naivno je pričakovati, da bi sedanji parlament ter sedanja koalicija to področje reševala temeljiteje. Zato naj bodo vsaj toliko "natančni" in naj v imenu zakona napišejo samo tiste krivice, ki jih bo zakon tudi obravnaval. Že površno branje pokaže, da se vsi predlagani zakoni izogibajo duhu slovenske ustave, saj bodo reševali pravice le tiste strani medvojnih in povojnih udeležencev, za katere to dovoli še vedno prevladujoči komunistični ideološki duh (prek svojih strank ter tistih strank, ki temu duhu pomagajo lagodno živeti).

Če so vsi predlagani zakoni bolj ali manj napisani v komunističnem interesnem duhu, pa je eden, ki izrazito izstopa s svojim ideološkim nabojem, to je zakon o vojnih veteranih. Zakonski predlog je bil že dolgo pripravljen in je ždel na pravo priložnost. Ta je očitno napočila zdaj, zanj pa je značilno, da je zakon "skrit" v svežnju ostalih štirih zakonov, še posebej zakona o popravu krivic, ki naj bi nase sprejel večino opozicijskih strel. Drugi spremljajoči faktor pa je hitenje, da bi bil sveženj zakonov sprejet še pred proslavljanjem. Če bo do sprejetja zakona o vojnih veteranih prišlo v takšni obliki, kot je zdaj napisan, bo to še en triumf (zmagoslavje), ki bo dopolnil tistega ob proslavi

50. obletnice zmage komunistične revolucije.

Ivo Žajdela - SLOVENEČ
Ljubljana, 12. 4. 1995

VELEPOSLANIŠTVU VELIKE BRITANIJE V RS

Vaša ekselencija, gospod veleposlanik, v zvezi s praznovanjem 50. obletnice konca druge svetovne vojne Vas želimo seznaniti z našimi pogledi na britansko udeležbo na majskih slovesnostih v Ljubljani.

Nova slovenska zaveza je naslednica Slovenske zaveze, ki je nastala med zadnjo vojno, da bi organizirala odpor proti tujim napadalcem, a je, seznanjena s komunistično agresijo doma, morala organizirati obrambo proti tej. Gotovo Vam ni neznano, da se je domobranska vojska, ki je bila v ta namen ustanovljena, nazadnje vdala britanskim silam na Koroškem, a so jo te, pod spletnim videzom, da jo bodo prepeljali v Italijo, vrnili v tedanjo Jugoslavijo, tu pa so jo komunisti množično pobili; to je bilo po vsem, kar se je o njih vedelo, mogoče z veliko gotovostjo pričakovali. Ko je bila po letu 1990 v Sloveniji obnovljena demokracija, so ostanki domobranske vojske, čeprav zdecimirani, ustanovili veteransko organizacijo in ji dali ime Nova slovenska zaveza.

Nas ne zanima, kdo je v ozadju odločal o tem, kar se je zgodilo na Koroškem v pozni pomladi leta 1945. Kar pa vemo in kar je nad vsakim dvomom, je, da je ta nedovoljena dejanja opravila britanska vojska. Sedaj, ko so slovenska javna občila sporočila, da se bodo majske parade v Ljubljani udeležili ali predstavniki britanske vojske ali veteranov, se čutimo dolžne, da Vas prosimo, da neutegoma posredujete pri vladi Njegovega veličastva v

Londonu, da znova premisli svoje odločitve glede nastopa v Ljubljani, če je do katerih res že prišlo.

Prepričani smo - spričo tega, kar se je zgodilo leta 1945 na Koroškem ter v jamah in breznihi Kočevskega roga, in spričo tega, da sta oba dogodka med seboj vzorčno povezana - da bi za mnoge Slovence, če ne za večino, nastop britanskih vojakov ali veteranov na majski paradi v Ljubljani pomenil hudo žalitev. Britansko prisotnost bi gotovo imeli za ponovitev smrtni obso-dbe, ki je bila pred davnim časom izdana na Koroškem, v opreki s pravili, ki veljajo med civiliziranimi narodi.

Prepričani smo, da boste našo potezo razumeli kot prispevek k reševanju problemov, izhajajočih iz druge svetovne vojne, ki je svoj pravi konec doživela s padcem berlinskega zidu leta 1989, in tistih, ki izhajajo iz tega, čemur z naraščajočo vztrajnostjo pravijo evropska revolucija.

Pričakujoč Vašega odgovora, Vas lepo pozdravljamo.

dr. Tine Velikonja - DELO
Ljubljana, 8. 4. 1995

PARADA? NIKARI!

Ob proslavljanju 50. obletnice zmage nad fašizmom in nacizmom velja postaviti naslednja vprašanja:

1. Imamo Slovenci pravico proslavljati zmago nad fašizmom in nacizmom?

Imamo! Slovenci smo se namreč borili proti fašizmu in nacizmu; pa ne le proti njima, ampak tudi proti tretjemu "trojčku" iz te ideološke družine, proti komunizmu. V času 2. svetovne vojne boj proti komunizmu nikjer v Evropi ni imel takih razsežnosti kot ravno v Sloveniji. Na nekdanjem "našem jugu" so bili močni

nacionalni motivi, pri nas pa je šlo za spopad ideologij. Naredimo torej proslavo ali karsibodi, vendar naj simbolizira boj proti vsem trem izmom. Prva dva sta propadla, ker sta skušala ubiti narodovo "telo" v najširšem pomenu besede, tretji, ker je skušal ubiti "dušo" naroda, zaradi česar je moral ubiti tudi veliko teles (sorazmerno več kakor oba izma skupaj). Ker se ne enemu ne drugemu uničujoči načrt ni posrečil, ima slovenski narod pravico proslavljati.

2. Kdo naj proslavlja in kako?

Proslavlja naj slovenski narod, ne le rdeča strankarska veteranska srenja, kar se pripravlja (in kar po vsej verjetnosti tudi bo). Rečeno je namreč bilo, da parado pripravlja država, ta pa vemo, v čigavih rokah je in v čigavih je s tem tudi parada. Poslanski glasovalni stroj po zaslugi blejskih prebežnikov v LDS brezhibno deluje (odstranitev Janše, izvolitev Školčiča, blokada zakona o pravici krivic in o igralništvu, podreditev sodstva in računskega sodišča vladi (slednje je spet pod edino ustrezno pristojnostjo parlamenta, kot je vladi navkljub odločilo ustavno sodišče), glasovanje proti interperaciji zoper Kacina. Enako se bo zgodilo z interpelacijo zoper pravosodno ministrico itd.

3. Kaj bi vendarle še omogočilo, da bi slovenski narod proslavljal kot celota (še je čas)?

a) Slovenski DZ naj sprejme podobno izjavo (in ustrezne zakone), kot jih je sprejel npr. češki parlament in kot mu je bila in mu bo še predložena.

b) K paradi, proslavljanju, naj bodo povabljeni vsi, ki avtentično in idejno predstavljajo slovensko ljudstvo nekdanj in danes.

c) Vse strani naj bodo navzoče tudi zato, ker se krčevito odleplja-

ZA SLOVESNOSTI V DUHU SPRAVE

Podobno kot številne druge države bo tudi Slovenija obhajala petdeseto obletnico konca druge svetovne vojne.

Ta vojna je bila za naš narod še posebno tragična zaradi bratomorskega spopada med partizani in domobranci. Konec vojne in okupacije pa slovenskemu narodu ni prinesel notranje svobode, se pravi demokracije, kakor se je to zgodilo marsikje drugod.

Nobenega dvoma ni, da je komunistična partija zlorabila narodnoosvobodilno hotenje naših ljudi za svoje revolucionarne cilje. Nad tisoč Slovenk in Slovencev je "likvidirala" samo zato, ker niso bili za komunizem in preden so sploh organizirali kakšno samooobrambo. Danes lahko samo obžalujemo, da je prihajalo tudi do nedovoljene, čeprav izsiljene kolaboracije in da je okupator lahko izkoriščal tako nastalo stanje državljske vojne za svoje namene. Tudi na strani domobranskega odpora revolucionarnemu nasilju so se zgodili zločini in druga taka dejanja, ki jih je treba obžalovati. Ne moremo pa mimo dejstva, da je domobranstvo nastalo kot posledica samooobrambe proti revolucionarnemu nasilju, ki ga je izvajala partija in s tem domobranstvo sprovcirala.

Petdeseto obletnico konca vojne moramo torej obhajati z več resnice. To nam je omogočeno, ker že pet let živimo v demokratični in zato šele od tedaj legitimni državni ureditvi. Nujno je potrebno, da namesto s proslavami, kakršne smo poznali v prejšnjem režimu, praznujemo letošnjo obletnico v ozračju sprave in z obžalovanjem vseh zablod in zločinov na obeh straneh. Ob misli

na množične poboje v Sloveniji takoj po vojni ne more danes noben moralen človek čutiti posebnega zmagoslavja.

Pravičnost zahteva, da priznavamo iskreno rodoljubje veliki večini vseh, ki so se v tej vojni znašli na različnih bregovih in so mnogi med njimi med vojno in neposredno po njej izgubili življenje. Vse naše mrtve naj že enkrat objame naš spoštljivi spomin, ki naj nas dokončno zaveže, da bomo sedaj, ko imamo samostojno državo in vse možnosti, da postanemo tudi demokratična družba, živeli v miru in medsebojnem spoštovanju. To bi moral biti glavni poudarek letošnjih majniških spominskih slovesnosti.

Žal pa je veliko znamenj, da po celi polovici stoletja v našem narodu še ni zadosti take politične in moralne zrelosti. Zaradi tega smo lahko samo močno zaskrbljeni tudi za prihodnost. Kdor namreč ni pripravljen ničesar obžalovati, daje vtis, da je pripravljen vse še enkrat ponoviti, tudi revolucionarni teror in skoraj polstoletno teptanje človekovih pravic.

Če hočemo ali ne, spomin na nesrečna leta 1941-1945 nas bo preganjal in ločeval tako dolgo, dokler ne bo prišlo do odkritega priznanja vseh oblik odgovornosti za dogodke iz tega obdobja, do poprave krivic in končno sprave. Zgodovina nas opozarja, da je zgodovinski spomin trdoživ, da mrtvi ne nehajo govoriti in da krivice katerega koli izvora opozarjajo nase, dokler niso poravnane. Zato je nujno treba s prihodnjimi proslavami narediti korak k spravi in ne proč od nje.

Prof. dr. Anton Stres - DELO
Ljubljana, 11. 4. 1995

mo od balkanskega političnega monizma in se želimo vključiti v evropski pluralizem.

č) Simbolično naj bodo navzoče žrtve obeh taborov državljske vojne, kar je NOB v pretežni meri bila.

d) Proslavljanje naj v nobenem primeru ne poudarja orožja, ki je ubijalo (vemo, da predvsem Slovence, brate). Simbolično naj izraža pripravljenost za bodoče sožitje vsega narodovega občestva.

e) Močno naj bo vidna navzočnost tistih vojakov in njihovih poveljnikov, ki so nam v okviru Demosa skupaj s svojimi politiki izvojevali resnično narodno samostojnost.

f) Tisti, ki so tej osamosvojitvi nasprotovali, pa naj si sami odgovorijo, ali spadajo zraven.

4. Kaj se bo zgodilo, če bo proslavljanje države vendarle takšno, kot se načrtuje?

V Slovensko narodno telo bo zabit še en klin, ki bo usodno delitev še poglobil.

Ivan Likar - DELO
Ljubljana, 4. 4. 1995

TISKOVNA KONFERENCA SLS "TUDŽMANIZACIJA" SLOVENIJE

Nekatera dejstva kažejo, da se v Sloveniji oblast čedalje bolj združuje v rokah enega človeka. Dogajajo se spremembe, zlasti na mednarodnem področju, ki ne spadajo v koncept parlamentarne demokracije. Predsednik vlade Janez Drnovšek se "vtika" v stvari, ki so v domeni parlamenta, kar kaže na tudžamizacijo Slovenije, je rekla na včerajšnji tiskovni konferenci Slovenske ljudske stranke Mihaela Logar.

Izvršni odbor stranke odločno nasprotuje spremembi slovenske ustane, s katero bi se tujcem

omogočil nakup slovenske zemlje. Ne sprejemamo izsiljevanje Italije, je dejal Marjan Podobnik, in menimo, da je slovenska vlada prek svojih pooblastil obljubila spremembo ustave in s tem popustila Italiji. Če bo vlada predlagala spremembo ustave, bo SLS zahtevala referendum o tem vprašanju, saj gre za zgodovinsko odločitev. Ustava je namreč eden redkih vzvodov za varstvo nekaterih ključnih narodnih interesov. Tisti, ki bo lahkomišelnost pristal na spremembo ustave, bo prevzel nase vso odgovornost za prihodnost naroda. Obstaja namreč nevarnost, da s tem Slovenija izgubi del svojega ozemlja.

Pojem združena Evropa je postal mit, o katerem dvom ni dovoljen. Zavedati pa se moramo, da je to projekt velikih evropskih narodov, zlasti Nemčije in Francije, v katerem se uresničujejo zlasti njihovi interesi. Zato moramo biti Slovenci do projekta kritični. Vlada mora javnosti jasno povedati, kaj utegne naš narod pri vstopu v EZ izgubiti, ljudje pa naj se odločijo sami.

Metka Karner-Lukač je opozorila, da na vstop v EZ naše gospodarstvo nikakor ni pripravljeno. Marsikatero podjetje se boji, da bi postalo z vstopom Slovenije v združeno Evropo "plen" multinacional. Slovenija mora po mnenju stranke privabiti tisti kapital, ki nima za sabo političnih ciljev.

Za stranko ni sporno vsestrankarsko povezovanje z Evropo in dopuščajo vse možnosti, razen nove Jugoslavije; pogoje pa naj postavlja Slovenija. Pri stranki bodo ustanovili delovno skupino, ki bo oblikovala alternativne razvojne vizije.

Marjetka Smolnikar - SLOVENEK
Ljubljana, 8. 4. 1995

(nadaljevanje s strani 6)

k čim lepšemu človekovemu obstanku na zemlji.

Prosimo, da bi vsak človek
mogel verovati v svoje delo,
pa naj spada med velike na zemlji,
ali pa pomaga opravljati
majhna, življenjsko važna opravila:
delavci v tovarnah,
kmetje in rudarji,
umetniki in učenjaki,
znanstveni raziskovalci in ročni delavci,
atomski učenjaki in prodajalci časopisov,
člani varnostnega sveta
in tisti, ki pobirajo smeti po cestah,
univerzitetni profesorji in študentje,
socialni delavci
in vsi, ki delajo v bolnišnicah, -
niti enega od omenjenih ne moremo pogrešati.

Prosimo,
da bi se mi vsi mogli zavzemati za srečo,

ki jo moremo dati bližnjemu z našim delom,
z našim sodelovanjem, z našim dobrim zgledom,
z našim navduševanjem, z našim potrpljenjem in
odpuščanjem,
da bi mi tako svojo srečo, kot je rekel André Gide,
iskali v sreči drugih.

Prosimo za tiste, ki ne morejo delati,
za brezposelne,
za pohabljenе,
da bi mi odgovorno iskali zanje
nove možnosti,
kjer bi se tudi oni čutili koristne.

Predvsem pa, Gospod,
varuj nas prevelike sebične, nekrščanske
zaverovanosti vase!
Naj nesebično služenje dobri stvari bo naša
prva vrednota!

Hvala Ti, Gospod!

jubilej

31. marca je dr. Branko Rozman, dolgoletni urednik Naše luči, praznoval visok in častitljiv jubilej, 70-letnico svojega življenja. Rodil se je v Bohinjski Bistrici, večji del svoje mladosti pa je preživel v Ljubljani. Tu je končal klasično gimnazijo v Škofovih zavodih. V času vojne vihre se je pridružil slovenskim domobrancem, po vojni pa je v izgnanstvu (Italija in Argentina) dokončal študij teologije in bil leta 1952 posvečen v duhovnika. Veliko svojih let je preživel med Slovenci v Argentini. Leta 1965 se je preselil v Evropo in nastopil mesto slovenskega izseljenškega duhovnika v Münchnu.

Osemindvajset let je bil urednik Naše luči, ki je pod njegovim vodstvom vseskozi ostajala zvesta svojemu poslanstvu.

Uredništvo Naše luči se pridružuje vsem, ki so mu ob njegovem jubileju izrekli zahvalo za vse delo, ki ga je v svojem življenju podaril Slovencem po svetu in Naši luči ter mu kliče še na mnoga leta.

Gospod Branko, naj vas Bog še naprej spremlja na vaši življenjski poti.

Uredništvo NL

vaše misli

Odgovor na članek v NL/4 z naslovom Slovenska državljanstva

V prejšnji številki Naše luči ste objavili tudi pismo g. Bogdana Pavaleca, pastoralnega delavca med našimi rojaki v Ingolstadt v Nemčiji, v katerem kritično ocenjuje delo urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter ravnanje državnega sekretarja prof. dr. Petra Vencija. Zavedamo se, da je urejanje državljanškega statusa zelo pereča problematika naših ljudi, zlasti tistih v tujini, in da so stvari premalo natančno pojasnjene, zato vas prosimo, da objavite naš odgovor na omenjeni prispevek.

Državljanstvo - status fizične osebe - in načine njegove pridobitve ureja Zakon o držav-

ljanstvu Republike Slovenije, ki je stopil v veljavo z dnem osamosvojitve naše države, v času po 26. juniju 1991 do danes pa že doživel nekaj bistvenih sprememb.

Zakon je natančno določil tudi postopek pridobitve državljanstva Republike Slovenije za osebe - državljane drugih jugoslovanskih republik - ki ob osamosvojitvi slovenstva državljanstva niso imele, pa vendar so v Sloveniji stalno bivale. Tako je 40. člen navedenega zakona določil, da lahko pridobijo slovensko državljanstvo državljani drugih jugoslovanskih republik, če svojo prošnjo oddajo v roku pol leta (torej do 26. 12. 1991) in izpolnjujejo predpisane pogoje, in sicer: prijavljeno stalno bivališče v Sloveniji na dan prebiscita, to je 23. 12. 1990, dejansko bivanje v Sloveniji in da niso delovali proti Republiki Sloveniji. Zaradi dejanskega bivanja v tujini, kjer so na začasnem delu, mnogi zakonci naših državljanov, ki še niso imeli slovenskega državljanstva, po tem členu niso pridobili slovenskega državljanstva, saj niso izpolnjevali z zakonom predpisanega pogoja, to je dejanskega bivanja v Sloveniji. Tako je odločilo tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije, ki je izpodbijane odločbe ministrstva za notranje zadeve kot zakonite tudi potrdilo.

Neresnična je trditev g. Pavleca, da pred osamosvojitvijo ni bilo mogoče pridobiti slovenskega državljanstva. Po prejšnjih predpisih je to bilo mogoče, in sicer je bil edini pogoj prijavljeno stalno bivališče v Sloveniji. Res pa je, da se v Jugoslaviji ni poudarjalo republiško državljanstvo in da so

bile pravice državljanov posamezne republike na ozemlju celotne zvezne države enake, zato ljudje vprašanju republiškega državljanstva preprosto niso posvečali pozornosti.

Nedvomno je, da je nerešeno vprašanje slovenskega državljanstva zelo boleče, še posebej ko gre za osebe, ki so v stalni in pristni zvezi s Slovenijo, in z državo, katere državljani so, praktično nimajo nobenega stika. Zato se je vlada RS odločila, da bo take primere reševala v postopku izredne naturalizacije. Ta postopek je natančno določen z zakonom, ki ga sprejema z ustavo določen zakonodajalec - pri nas zdaj državni zbor Republike Slovenije - in ni odvisen od samovolje posameznega državnega uradnika, kot se velikokrat sliši.

V postopku izredne naturalizacije sodeluje Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, kadar gre za osebe, ki so slovenske narodnosti ali člani slovenskih organizacij v tujini in podobno. Urad vsa zaprosena mnenja tekoče in hitro posreduje ministrstvu za notranje zadeve, zato je popolnoma nautemeljen očitek, da postopke zavlačujemo in da se čakalna doba zaradi našega nedela podaljšuje.

Postopki izredne naturalizacije so dolgotrajni, saj je odločitev ministrstva za notranje zadeve obvezno vezana na predhodno mnenje vlade Republike Slovenije, ki obravnava vsak primer posebej. Od vladnega mnenja pa je seveda odvisna končna odločitev. Znano pa je, da je po osamosvojitvi Slovenije število zahtevkov za slovensko državljanstvo

izredno naraslo, kar še dodatno podaljšuje reševanje. Mnogokrat pa se čas postopka zavleče zaradi nepopolnih vlog prosilca ali nedejavnosti njihovih pooblaščenцев.

Državni sekretar je na jesenskem srečanju v Nürnbergu obljubil pomoč, seveda le v mejah možnosti Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. In tako smo po nürnberškem srečanju že pomagali nekaterim članom tamkajšnje-ga društva.

V času delovanja urada smo že mnogim rojakom pomagali pri reševanju njihovih težav, zato menimo, da smo nedvomno pokazali posluš za njihove težave.

prof. dr. Peter Vencelj,
DRŽAVNI SEKRETAR

Potovanje v Celovec po Tischlerjevo kulturno nagrado - od 20. januarja do 20. februarja 1995

V jeseni 1994 me je nekega popoldneva prijetno presenetil telegram iz Celovca. Zdrnil

(nadaljevanje na strani 35)

(Frankfurt) Otroci, mladi in stari skupaj premišljujemo Marijinih sedem žalosti.

janez cigler

sreča v nesreči

General ga potolaži in mu reče: "Ne boj se, nisem pozabil ne, kaj si ti meni storil. Sam Bog je mene sem pripeljal, da tebe rešim. Le potrpi še dva meseca, potem bo moje opravilo pri koncu in spet pojdem na Francosko. Odkupil te bom od sužnosti, naj velja, kolikor hoče."

Svetin je zdaj lahko trpel svojo nesrečo, ker je imel sladko upanje, da bo skoraj rešen. Dva meseca mineta, kar pride

general k Svetinovemu gospodarju se poslavlja in prosi, da bi mu izpustil vrtnarja Svetina. Gospodar reče: "Tega sam močno potrebujem, ker mi veliko opravi. Če bi ga pa vendarle radi imeli, vam ga dam, toda drugače ne, kakor da mi daste zanj sto tolarjev." General mu precej odšteje sto tolarjev in pokliče Svetina, da mu pove, da je zdaj odkupljen in da pojde nazaj v svojo domačo deželo.

"Sam Bog je mene sem pripeljal, da tebe rešim!"

Kdo si more zadosti misliti Svetinovo veselje, ki ga je zdaj občutil v svojem srcu. Hvali Boga, ki tako očetovsko zanj skrbi in ga dobrotljivo rešuje iz nesreče.

Medtem je general Svetinovemu gospodarju vse dovedal, kako ga je v grozni smrtni nevarnosti otel in mu

ohranil življenje. Preden gresta, pokliče gospodar Svetina in mu reče: "Glej, sto tolarjev sem zate dobil. Pa ker si tako pošten in dober človek, jih tebi vse dam. Vzemi jih, imej jih za popotnico in hodi srečno v svojo domačo deželo!"

V

France Svetin najde svojega sina

Z groznim veseljem gre Svetin s svojim generalom proti morju; tam ga čaka barka, ki ga bo peljala v domačo deželo. Malo časa sta se še pomudila v mestu Novi Jork, da se je general pri svojih prijateljih zadnjič poslovil. Prvi dan mesca velikega travna sta šla v barko. Veter je bil pravi, brodniki napno jadra. Kakor ptica gre barka po morju proti francoski deželi.

Svetin že zadnjikrat pogleda Ameriko in vzdihne: "Dve leti in dva mesca sem srečno prestal sužnost. Bog mi je dal srečo, poslal mi je angela, kateri me je rešil iz rok ameriškega gospodarja. Hvaljen bodi, dobrotljivi nebeški oče! Zdaj se peljem spet po nevarnem morju proti svoji domači deželi. O Bog, varuj me pred nesrečami!"

"Bog mi je dal srečo!"

Celih petdeset dni je bil Svetin na morju v barki pri svojem generalu. Devetnajsti dan mesca rožnicveta se pripeljeta do francoske dežele. Iz barke gresta v mesto Haver in se peljeta potem po suhem, ker sta se oba naveličala voziti po morju, da prideta v mesto

Maja leta 1945 se je proti Ljubelju vila kolona Slovencev, ki so bežali pred dejanji komunistične revolucije, ta pa je... (foto M. Kocmur)

Tulon. Tam je general sklenil do smrti ostati. Svetinu pa reče general: "Ti ostaneš pri meni in boš z mano pri mizi jedel, dokler se ti bo ljubilo pri meni živeti. Zdaj ne boš več moj služabnik, ampak moj prijatelj; ti si mi življenje obvaroval, vselej ti bom hvaležen. Če boš pa hotel v svojo domačo deželo iti, ti bom dal toliko denarjev, da boš lahko živel."

**"Zdaj ne boš več
moj služabnik,
ampak moj
prijatelj!"**

Medtem je bilo v mestu Tuluenu imenitno ženitovanje. Veliki trgovec stari Teodor je možil svojo hčer in k tej imenitni ženitovni so prišli vabit tudi generala M. Svetinovega gospoda. General pravi: "Rad grem k vašemu ženitovanju, toda drugače ne, kakor če sme z mano priti tudi moj služabnik France Svetin; pa ne, da bi pri mizi stregel, ampak da bi pri mizi z menoj vred sedel. Zakaj čeravno je moj služabnik, je moj največji dobrotnik." Stari Teodor je v to rad privolil, ker sta bila z generalom velika prijatelja.

To ženitovanje so obhajali ravno na Veliki Šmaren. Veliko imenitne gospode se je vkupaj zbralo. Vsi so Teodoru voščili srečo in tudi nevesti Kristini. Vsi so bili veseli in dobre volje, samo Svetin je zraven svojega generala sedel ves zamišljen in ga vsa gostarija ni razveselila, ker je bil s svojimi mislimi več pri svojih ljudeh kakor pa pri sva-tih.

General je pripovedoval sva-tom vse zgodbe svojega življe-

Vetrinje maja 1945 - Bili smo tudi dobre volje, ker smo rešili svoja življenja.

nja, kako se mu je na Španskem hudo godilo in kako mu je zvesti Svetin življenje otel. Zato so Svetina vsi svatje spoštovali in tudi na njegovo zdravje pili.

Pozneje vstane eden izmed svatov, prime kupico v roko in pravi: "Naj živi tudi Ilirija, kjer je naš ženin doma!" Na te besede zardi France Svetin od veselja in misli: Glejte, ženin je tudi Ilirijan kakor jaz; kdo mora neki to biti? Svetin vpraša tiho svojega generala, kako se ženin piše. General pravi: "Piše se Svetin kakor ti." Svetin bi bil rad ženina vprašal, odkod je doma, pa se ni upal zavoljo gospodov, ki so bili okoli njega.

Pozneje, ko so bili svatje že vinjeni in se jeli sem ter tja sprehajati, je dobil Svetin priložnost, da je z ženinom samim govoril. Takole ga je vprašal: "Morebiti sva midva blizu vkup doma, ki imava oba eno ime. Povejte mi vendar, odkod ste vi prav doma?"

Ženin odgovori: "Blizu mesta L. sem doma, kjer je bila slove-

ča suknjarija." Svetin vpraša ženina: "Imate še starše?" Ženin nato vzdihne in solze se mu udero po licih, pa hitro si jih obriše in pravi: "Očeta nisem nikoli poznal, na vojsko so morali, ko sem bil dve leti star.

**"Naj živi tudi
Ilirija, kjer je naš
ženin doma!"**

Mater sem moral zapustiti v devetem letu in nikoli več nisem nič o njih slišal. Bog ve, ali so še živi ali ne. Očetu je bilo ime France, materi Neža; tudi brata sem imel, Pavla po imenu, pa tudi o njem nisem nikoli več nič slišal. Toliko vem, da je za pastirja služil."

Po teh besedah je France Svetin spoznal, da je ravno ženin njegov sin, pa ni vedel, kako bi se bil dal spoznati. Zato prosi ženina, da bi se smel z njim v kaki skrivni sobici pogovoriti. Ženin je bil vesel in se rojak z rojakom rad pogovarjal.

Pelje ga v lepo sobico, usedeta se na mehke stole in ženin pravi: "No, oče, kaj bi radi z menoj skrivaj govorili?"

France Svetin začne od prevelikega veselja na glas jokati in pravi: "O, Bog, kako si ti vendar dober! Veliko bridkosti in trpljenja sem moral prestati; vse sem pretrpel, čast Bogu, in zdaj me doseže tako veselje. Ti si moj sin Janez in jaz sem tvoj oče France Svetin. Kdo bi bil mislil, da te bom tukaj in pa v takem bogastvu našel!"

Ženin ostrmi, gleda, se čudi, ne verjame. Svetin pa zaviha rokava in pokaže v kožo zareza na znamenja z rdečo barvo. Na desni roki je imel zarezano "France Svetin", na levi roki pa "Neža Trpinc". Ženin se spomni, da ima na rokah ravno taka znamenja zarezana, katera mu je mati še majhnemu naredila. Takrat je spoznal, da je to res njegov oče. Zaviha rokava in pokaže očetu, da je res njegov sin.

Oče in sin sta se objela in oba od veselja na glas jokala,

tako da so slišali svatje in prišli gledat in vprašat, kaj to pomeni. Ko so zvedeli, da je generolov zvesti služabnik ženinov oče, so bili grozno veseli. Vsi so zdaj ženinovega očeta zelo spoštovali in ga častili. V kot za mizo so ga posadili in ga po gosposko gostili.

"O, Bog, kako si ti vendar dober!"

Med svati je bil tudi ženinov prijatelj, Bazil po imenu, ki je bil pri velikih vojskah in daleč po svetu. Ko so vsi drug drugemu pripovedovali zgodbe svojega življenja, začne tudi on svoje prigodbe razlagati, kako se mu je po daljnih deželah godilo, in pravi: "Dve najbolj veseli zgodbi sem doživel svoje žive dni: zdaj in pred nekaj leti na Štajerskem v neki graščinici, kjer sta dva sina naenkrat našla vsak svojo mater, dasi se nista nadejala. Svojo mater je našel mladi baron Karel Gap; gospa

tihe graščine je bila njegova mati. Neki škof, Pavel Svetin mu je bilo ime, je ravno pri tisti gospej našel svojo mater, ki je bila dekla. O, koliko veselja smo obhajali takrat in se gostili! Škof je šel potem v svojo škofijo in svojo mater s sabo vzel, meni pa denarjev dal, da sem zložno domov prišel. Morebiti je bil tudi tisti škof vašega rodu, ker je bil ravno tega imena."

Škofu Pavletu pišejo iz Tulona in ga vprašajo, odkod je doma. Kmalu pride odgovor in tako so zagotovo zvedeli, da je škof Janezov brat. Pogosto so si potem pisarili in eden drugemu pripovedovali svoje čudne, žalostne in vesele zgodbe. Škofova mati je kmalu potem umrla, vendar je še doživela, da je zvedela o svojem možu in svojem sinu Janezu, zdaj velikem in bogatem trgovcu v velikem mestu Tulonu na Francoskem. France Svetin, že star, je vendar še nekaj let veselo in srečno živel pri svojem sinu Janezu in videl lepo rasti in rediti svoje vnuke. S starim Teodorom, Janezovim tastom, sta bila vedno prijatelja in sta se večkrat pogovarjala o nekdanjih rečeh. General M., tudi star, jih je večkrat obiskal in z njimi delil veselje.

Tako so Svetinovi ljudje, to je vsa njegova hiša, lepo v edinstvi in božjem strahu živeli in veliko srečo imeli. France Svetin je doživel blizu sedemdeset let, potem je sladko v Gospodu zaspal. Vsi so za njim jokali, ker so ga radi imeli in ga častili s tako častjo, kakršna se staršem spodobi.

Tako da Bog včasih že na tem svetu srečo v nesreči, če človek tudi v nesreči vedno Bogu zvest ostane.

KONEC

Vetrinje okoli 10. maja 1945 - skupina iz župnije Ježica

iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

V POSTNEM ČASU in za VELIKO NOČ

je naš župnik pridno obiskoval rojake, ki žive v Angliji in Walesu. Skupnih srečanj s sv. mašo se je tudi letos udeležilo kar precej ljudi po vseh krajih v Angliji, le v Walesu je bila tokrat

udeležba iz neznanih vzrokov nekoliko slabša, kakor je bila še preteklo leto in leta prej. Veliko presenečenje so pripravili **rojaki iz Derbyja in Rothwella**, ki so se udeležili naših srečanj v obeh krajih; mnogi iz Rothwella so prišli k slovenski maši v Derby, nato so rojaki iz Derbyja obisk vrnili in se naslednjo nedeljo udeležili slovenske maše v Rothwellu. To je bila zelo lepa poživitev naših skupnih srečanj. Po sveti maši v Rothwellu so se na domu pri **Kravosovih** tako razživali, da so skupno prepevali kar do polnoči. Tokrat se jim nikamor ni mudilo. Tudi pri **Koflerjevih** in pri **Zajčevih** v Keighlyju je bilo lepo. Pri prvih pred sv. mašo, pri drugih pa po njej. Le **Zajčev Rudi** je zelo bolan, a je kljub bolezni prišel k maši in bil z nami na domu **Zajčeve Olge**, kjer smo se tokrat zbrali pri pogostitvi po mašnem bogoslužju. Vsem rojakom v Angliji in Walesu našega Rudija priporočamo v molitev, da bi ozdravel in še naprej prepeval pri slovenskih mašah v Keighlyju in zlasti pri slovenskem zboru v Rochdaleu.

V Londonu smo v kapeli Našega doma lepo **obhajali cvetno nedeljo** z blagoslovom zelenja (palmovih vejic) in poslušanjem Gospodovega trpljenja, predstavi nam ga je jezuitski bogoslovec **Franček Bertolini**, ki trenutno študira v Glasgowu. Veliki

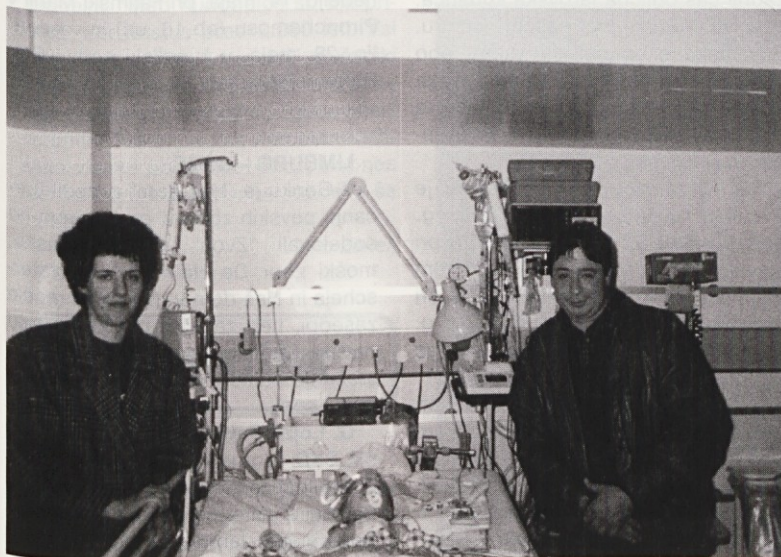

*Pokojni Anton Bukovec
(1922 - 1995)*

teden je preživel na naši misiji v Londonu in gospodu župniku pomagal pri obredih. V kapeli doma smo imeli na veliki četrtek še slovesno sv. mašo, na veliko soboto pa blagoslov velikonočnih jedil. V Bedfordu je bila na veliko soboto v ukrajinski cerkvi slovenska velikonočna vigilija in na koncu še blagoslov velikonočnih jedil. Pri obredih ter slovenskih mašah v Bedfordu in Rochdaleu sta gospoda župnika spremljala in mu pomagala **bogoslovec Franček in Aleksander Krivec**, mlad Slovenec iz Švice.

Marca je bilo v Našem domu bolj malo gostov, zato pa smo gostili mlado družino **Rustja** iz Potoč pri Ajdovščini. Starši, **Robert in Jožica**, so 10. marca pripeljali 21-mesečno hčerkico **Barbaro** na srčno operacijo na svetovnoznano kliniko v Harley Street. Iz Ljubljane jih je na poti v London spremljal zdravnik kardiolog dr. Brincelj. Operacija male Barbare je izvrstno uspela, tako da so se že po manj kot treh tednih z zdravim otrokom srečni in veseli vrnili domov. Njihova srečnega prihoda domov pa se je prav gotovo še posebno razveselil Barbarin 6-letni bratec **Damjan**, ki je v tem času ostal doma pri stari mami. Naša slovenska skupnost v Londonu se ob tako uspešni operaciji Barbare veseli in družini Rustja želi polno božjega blagoslova in veselja pri vzgoji hčerke Barbare in sina

Jožica in Robert ob hčerki Barbari v intenzivni negi

Damjana.

Osmrtnica

V Doncastru je 25. februarja odšel s tega sveta v večnost naš rojak **Anton Bukovec**. Doma je bil iz Dvora pri Žužemberku, kjer se je rodil 22. septembra 1922. V rani mladosti ga je življenje potegnilo v vojno viхро. Pridružil se je vaškim stražam, na Turjaku so ga zajeli, od tam je pobegnil in se kasneje pridružil domobrancem, nazadnje pa je odšel k plavi gardi. Po končani vojni je leta 1948 prek begunskih taborišč v Italiji in Nemčiji prispel v Anglijo. V začetku je nekaj let delal v rudniku Askern blizu Doncastra, drugo službo je dobil v Doncastru v tovarni traktorjev, nato pa se je zaposlil v tovarni največje angleške kemične industrije ICI. Tam je dočakal upokojitev. Umrli je zaradi srčne kapi.

V našo slovensko družbo je bolj malo zahajal. Le nekajkrat je prišel na Slovenski dan. Bil je bolj boječega in zelo mirnega značaja, vendar pa dober oče in mož svoji družini, ki ga je ljubila in zdaj za njim žaluje.

Zapustil je ženo **Doro** (Angležinjo), dve hčerki in sina, štirje vnuki pa so izgubili starega očeta.

Naše iskreno sožalje njegovi družini in molitve za njegov večni počitek v Bogu.

*ŽPS Slovenske katoliške
misije iz Londona*

Pokojni Jožef Obidič iz Bruslja

avstrija

LINZ

V našem središču v Linzu je rojstni dan "ribic" postal najlepši družinski praznik. Tako smo tudi letos 12. marca praznovali god in rojstni dan našega gospoda župnika (v pokoju) **Cirila Lavriča, g. Anice Sadl, Matilde Grandovec in Tončke Zore**. Vsak godovnjak je za nas velikega pomena.

Če leta 1966 ne bi dobili g. župnika Cirila Lavriča, ne vem, ali bi še kdo vedel za slovensko skupnost v Linzu. Kljub težki bolezni je bil veseljak in skrben delavec za svoj narod. Še vedno vsako nedeljo z **g. Ludvikom Počivavškom** somašuje pri slovenskih mašah. Tudi pri praznovanju "Ribic" ni pozabil na šalo in dobro voljo.

Brez Anice Sadl ne bi bilo poštene ga petja, saj z njenim lepim altom drži skupaj štiriglasno petje našega cerkvenega zbora.

Veliko nam pomeni Matilda Grandovec, saj kot tajnica cerkvenega odbora samo zagrmí nad svojimi sorodniki, in je cerkev polna.

Če pa ne bi bilo Zoretove Tončke, bi bila dostikrat oba župnika skupaj z organistom lačna. Saj je postala zadnji čas odlična farovška kuharica. Vse tri kuhajo v našem centru. Slovenska skupnost se vsem lepo zahvaljuje in jim kliče še na mnoga leta! Lepa hvala tudi za kosilo, pecivo in pijačo, ki so jo darovali naš slavljenec in slavljenke.

19. marca, na praznik sv. Jožefa, je v našem centru praznoval god **g. Jože Lesjak**. Že 20 let ministriira pri slovenskih mašah, je skrben oče trem majhnim otrokom in rad pomaga pri vzdrževanju naših prostorov v centru. Podpira nas tudi kot član cerkvenega odbora.

2. aprila je praznoval rojstni dan naš natarar, pevec pri cerkvenem zboru in cerkveni odbornik **g. Martin Dominko**. Vsako nedeljo in praznik do zadnjega pomaga v centru in dobro ve, koliko pomeni vsak posa-

meznik za našo skupnost. Jožetu in Martinu želimo mnogo zdravih in srečnih let v naši sredini in se jima zahvaljujemo za pijačo!

V sredo, 3. maja, ob 20. uri bo redna slovenska ura molitve v uršulinski cerkvi na Landstrasse v Linzu. Vsi lepo vabljeni!

Anton Zore

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Tokrat moramo zapisati le žalostno novico: 15. marca je namreč umrl **gospod Jože Obidič** iz Bruslja. Pogrebno sveto mašo smo imeli v župnijski cerkvi St. Francois Xavier v Anderlechtu v soboto, 18. marca. Pokojni Jožef je 25 let delal v rudnikih v okolici La Louviere. Rodil se je 12. februarja 1914 v Kozani v Goriških brdih. Dočakal je lepo starost - 81 let življenja! Dokler je le mogel, je rad prebiral Našo luč. Njegovi ženi **Štefaniji**, roj. Cvilak, iz Maribora, sinovima **Jožefu in Brunu** ter drugim sorodnikom naše iskreno sožalje. Naj počiva mirno v Bogu!

Vse rojake in rojakinje toplo vabim, da se v čim večjem številu udeležijo šmarnic (majniške pobožnosti): v nedeljo, 14. maja, pri Fatimski Mariji v Pironchampsu (ob 16. uri) in v nedeljo, 28. maja, v župnijski cerkvi Ste. Barbe v Plénu (ob 15. uri.).

LIMBURG - LIÈGE

V Genku je "Naš dom" priredil srečanje pevskih zborov, pri katerem so sodelovali "Zvon" iz Nizozemske, moški zbor De Heivinken iz Waterscheja in Naš dom v mešani in moški zasedbi. Lep začetek pri ustvarjanju pevske tradicije na tem področju. To srečanje nameravajo pripraviti vsako leto. Lepo!

G. Lojze Peterle se je kot predsednik SKD in podpredsednik evropske Zveze krščanskih demokratov mudil v Bruslju. Z njim je potoval tudi kvartet Šmartinskih fantov, s katerim je g.

Peterle želel gostiteljem in sodelavcem predstaviti lepoto slovenske pesmi. "Slomšek" je v nekaj dneh pripravil njihov nastop tudi za nas. Bili smo toplo presenečeni, saj so naši ljudje in flamski prijatelji napolnili prostorno cerkev v Eindhoven. Navzoča sta bila tudi oba veleposlanika s spremstvom, **g. Jaša Zlobec**, veleposlanik za Benelux, in **g. dr. Boris Cizelj**, veleposlanik pri Evropski zvezi. Šmartinski fantje so nam zapeli vrsto narodnih in cerkvenih pesmi, ki so poslušalce neverjetno navdušile. Takega ploskanja že dolgo nismo doživeli. Organizatorja tega večera sta bila **g. Polde Cverle** in predsednik **g. Stani Revišek**. Po koncertu so bili gostje in veleposlanika povabljeni na večerjo v Slovenski katoliški misiji. Hvala gostom za obisk, našim pridnim ženam za odlično postrežbo, rojakom pa za udeležbo.

"Affaire Dreyfus": Te dni smo brali v časnikih in gledali pretresljiv film o "Dreyfusovi aferi", francoskem Judu, ki je bil pred 101 letom kot francoski oficir aretiran in krivično obsojen kot izdajalec. Film v več točkah spominja na dogodke pred 50 leti pri nas. Popolna odsotnost smisla za resnico in pravico pri francoskih vojaških krogih! Le da je pri nas bilo vse mnogo, mnogo hujše: tisoči so bili hladno pomorjeni kot izdajalci, brez vsakega procesa. "Med hudodelce so bili prišteti" kot Kristus pred 2.000 leti. Vsi trije, Kristus, Dreyfus in naši mučeniki - npr. v Celju - so imeli "čast" sramotena naščuvanih množic. Zgodovinski spomin! Krivci pri nas nemoteno uživajo visoke pokojnine! Toda, kot nas uči velikonočna skrivnost, zadeva še ni končana.

Vinko Žakelj

francija

SAINT BRIEUC

Neverjetno kako hitro je minil čas po obisku Slovenije z mladino iz Pariza. Spet smo sredi dela, molitve in

obiskov. Mladina se je polagoma vključila v francosko šolo in slovenski pouk in verouk. Hvala Bogu, da imamo vsaj še nekaj mladine, ki se zanima za velike ideale.

Bretanija je res lepa dežela. Bretonci naj bi bili nasledniki Kelto. Večkrat preberem tudi nekatera mesta po slovensko in pomenijo isto kot v našem jeziku, na primer Dol, Tolmin, Lokavec idr... Zadnjič sem se ustavil pri družini Rabaron, kjer živi **Zofka Jankovič**. Pri njej biva tudi njena mati, ki se približuje stoletnici. Vsako leto jo spovem, a je z njo res križ, ker je kar precej gluha. Kadar sem pri njih, izžene vse družinske člane iz hiše in potem mi reče: "Gospod, bova šla v sobo, tam bo bolj mirno in nič se ne bo slišalo, ker boste moral malo glasneje govoriti, saj sem že malo gluha!" Počasi se uspenjava po strmih stopnicah v njeno sobo in med tem časom mi govori: "Veste, v moji sobi je zelo vroče, bom morala okno odpreti, ker drugače se bova še zadušila!" Po sveti spovedi se vrneva v sprejemnico in vse lepo pokliče v hišo. Njen vnuk ji pravi v francoščini: "Stara mama, bolje bi bilo, da bi ostali vsi v sprejemnici, kot pa da smo zunaj na ulici, ker zunaj smo vse slišali bolje, kot če bi ostali v hiši!" Ona pa molči in nič ne reče. Gospa Jan-

kovičeva ima srečo, ker živi z družino njene hčerke. Iz leta v leto, ko jo v postnem času obiščem, ugotavljam, da čedalje bolj pozablja druge jezike, le slovenski ji še ostaja v spominu. Gorje staremu človeku, ki biva med tujim narodom, saj pogosto ugotavljam, da starejši ljudje pozabijo vse jezike, ki so jih dobro obvladali, na stara leta jim ostane samo materni jezik, s katerim imajo lahko še stik z zunanjim svetom. Gospa Jankovičeva pa mi pravi v lepi primorščini: "Veste, gospod Silvo, ne bom še umrla, ker še vedno čakam sina, ki je bil zaprt v Kočevskem rogu, da se bo prav kmalu vrnil med nas. To mi daje moč, da živim, da molim in ljubim. Ah, Slovenija je res lepa dežela! Ali greste kaj domov? Le pozdravite jo v mojem imenu, saj nam je res domovina." Take mamice, kot je gospa Jankovičeva, so nam res v veliko oporo, saj nam postrežejo in ob slovenski mizi vedno po svoje kaj zanimivega povedo. Vero pa imajo močno in jekleno, da nam vsako srečanje z njimi pove, kaj vse so doživele te naše stare mame v tujini. In spet je dejala: "Že 50 let bo letos, odkar nisem videla sina. Upam, da bo sprava v tem letu globoka in resnična. Moj sin je bil tako mlad, imel je samo 14 let, ko je bil zaprt v te strašne zapore.

(Frankfurt) Zbrani pred oltarjem v Marienthalu

Krst Tomaža-Viljema Vičiča. Ali nismo veseli ob toploti krstnih svečk?

Tukaj lahko rečem: "Blagor ljudem, ki še vedno upajo v globini svoje duše!"

CHÂTILLON

25. marec 1995, v soboto popoldne, je krstna milost med sv. mašo obšla **Tomaža-Viljema Vičiča** iz Pariza. To je prvi otrok **g. Marka Vičiča in gospe Sophie Herre-Vičič**. Veliko ljudi se je veselilo božje milosti ob Tomaževem krstu in staršem malega Tomaža-Viljema voščilo vse najboljše. Zdaj, ko ga je po rokah duhovnika **Silvestra Česnika** obšla krstna milost, mu želimo tako telesnega kakor duhovnega zdravja ter da bi bil v veselje in ponos svojim staršem, slovenski skupnosti v Franciji in Kristusu, ki ga je po krstu posinovil in mu dal milost v vsem. Starim staršem, **g. Karlu Vičiču in Ani Vičič-Stegu**, se zahvaljujemo za vso pripravo na krst in dobro pripravljeno zakusko v dvorani slovenskega doma. Slovenski mladini, ki je lepo prepevala med krstno mašo, pa lep Bog plačaj za ves trud in lepo petje.

Župnijska seja

Prvo nedeljo v aprilu smo imeli po sveti maši župnijsko sejo. Večina članov župnijskega sveta je bila navzoča. Obravnavali smo naslednje točke:

1. Velikonoča obnova v župniji

2. Sprejem škofa Uran za sveto birmo 11. junija 1995 in potek njegovega obiska v Franciji

3. Delo in popravilo slovenskega doma v Parizu

4. Sodelovanje med našim župnijskim občestvom ter francoskim med nedeljsko sv. mašo, in to vsako nedeljo ob 17. uri.

Vse točke smo obravnavali in jih potrdili za delo do počitnic.

PONT-DU-CHATEAU

Ni dobro človeku samemu biti, je zapisano v svetem pismu. Še mlad človek težko prenaša osamljenost, prav tako tudi starejši. Zato sta se **Anton Baša in Marija Zajko**, oba že nekaj let vdovca, odločila, da bosta jesenska leta svojega življenja preživela skupaj, preživela kot mož in žena. Na praznik Gospodovega označenja, 25. marca 1995, sta se poročila v podružni cerkvi v Pont-du-Chateauju, v bližini Clermont-Ferranda. Med praznično mašo je poročni obred vodil slovenski duhovnik **Martin Retelj**, navzoč je bil tudi domači duhovnik, duhovni pomočnik v tej župniji. Tako v cerkvi kakor kasneje na poročni gostiji v prostorih družinske delavnice se je zbralo lepo število družinskih prijateljev raznih

narodnosti. Skrbna gospa **Nada Ivanec** je s svojo družino poskrbela za prijetno ozračje in veselje ob poroki svojega očeta in bila vsem izvrstna gostiteljica. Novoporočencema, Mariji in Antonu, želimo, naj bosta ves čas, tako v Franciji kakor doma v Sloveniji v Prekmurju, v jeseni življenja dobra in zvesta spremljevalca ter sopotnika, v njuni sredi pa naj bo vedno "Emanuel - Bog z nami".

VABILO NA RECITAL pesmi Jožeta STEGUJA, V NEDELJO, 14. MAJA 1995, ob 18. uri V SLOVENSKEM DOMU V CHATILLONU

Predstavitve zbirke pesmi "NOČNI SAMOGOVORI", ki je izšla januarja 1995.

Pesnik, samorastnik in kmet Jože Stegu (brat pokojnega duhovnika Vilija Steguja) je doma iz **Prema pri Ilirski Bistrici**, kjer obdeluje zemljo in kmetuje z "literaturo".

*Ko bo umolknilo cvetje,
se vrnite v očetovo hišo.*

*Od daleč me boste spoznali,
ker so se misli razrasle
mi daleč v dolino.*

"V začetku je bila Beseda in Beseda je bila luč ljudem - in Luč sveti v temi..."

...Otroci iz globeli so vedno iskali luč, pot iz teme, in prav iz globeli pod premskim gričem je zrastel ta krhki mladenič, ki ni le pesniška duša, ampak tudi mislec in kritičen opazovalec svojega okolja in časa.

Poezija pa ostaja še danes božanski medij, ki vodi v brezčasnost, razmišljanje, spoznavanje... Hote ali nehoti izgovarjajo pesniki tudi našo usodo in so kalejdoskop nekega dogajanja, nekega časa..." (odlomek iz spr. besede prof. B. BRECELJ).

Prisrčno vabljeni vsi rojaki, da prisluhnete poeziji "mladeniča", ki vztraja na opustošenem podeželju: "Vsi odhajajo... in 'Kot zapuščene gore smo...':

*"Upi se borijo mi
z lipami v vetru
glavo zarasla mi
divja je trta."*

Pa vendar verjame v prihodnost in v ljudi:

"Morda bodo vzkliše rože

*iz razpokanih dlani
in se nam iz ust
spet bo vsipal smeh"*

V nedeljo, 14. maja 1995, ob 16. uri bo (ob štirih popoldne) slovenska maša v kapeli poleg bazilike na Fourviereju v Lyonu.

Takrat bomo že v maju, ki je Marijin mesec, mesec naše in Jezusove matere, zato pridite v velikem številu, da se bomo lepše pripravili na te majske dneve in se tako spet združimo pod Marijinim vodstvom. Kajti vsaka družina ima mater, ki je znamenje ljubezni za vse člane družine. Marija je predokus božjega kraljestva, je krhka stvarnost, ki je položena v naša srca, je studenec hladne vode, v katerem se pretakajo valovi tihe sreče.

Cerkev želi, da bi ves majnik častili Marijo in po njej njenega Sina, Jezusa Kristusa, ki nas je rešil vsega zla in premagal smrt na križu ter nam s svojim vstajenjem dal novo življenje. Najlepša ljubezen in dobrota se zrcalita v razumevanju sebe in drugih v veličini Boga in Cerkve.

Vsakega prav lepo prosim, če bi povabil na to sv. mašo in srečanje vse svoje znance in prijatelje, ker kot pravi drugi vatikanski zbor: "Vsak in vsi smo poklicani za širjenje božjega kraljestva v svetu!"

Od ponedeljka naprej bom obiskoval še druge kraje. Želel bi se srečati z vašimi družinami.

S seboj bom prinesel tudi razne knjige in revije, da bi lahko sami videli, kako pomembno je, da smo dobro obveščeni, kaj se dogaja doma in po svetu!

Božji Sin naj vas podpira povsod, kjer boste delali, živeli in bili! Bog vas živi in naj vas varuje Marija, božja in naša mati! Lep pozdrav in na svidenje!

CHATEAUREUX (Indre)

Na binkoštni (risalski) ponedeljek, 5. junija, se bomo zbrali k skupni maši ob deseti uri. Povabite vse rojake in njihove družine.

Tomaž Šalamun v Slovenskem domu

Med velikim knjižnim sejmom, ki je

potekal na razstavišču Porte de Versailles ob koncu marca, je izšla v francoskem prevodu zbirka poezij slovenskega pesnika **Tomaža Šalamuna**. Izid knjige je podprl UNESCO, največ zaslug za izdajo pa imata književnik madžarskega rodu in dober poznavalec slovenske literature **Georges Ferenczi** in založba Est-Ouest. Pesmi sta prevedli **Zdenka Štimac** in **Mireille Robin**, spremno besedo je napisal **Jacques Roubaud**, knjigo pa je opremila **Metka Krašovec**. Tomaž Šalamun je imel v Parizu več predstavitev svoje zbirke. V nedeljo, 26. marca, je s svojo poezijo seznanil tudi slovenske rojake in njihove francoske prijatelje v Slovenskem domu v Chatillonu. Šalamunov pesniški svet je prepojen s filozofskim razmišljanjem, ki ga avtor izraža povsem modernistično, z besedno igro, absurdnim sestavljanjem besed in pojmov, kar za razumevanje zahteva miselni napor. Ob koncu je avtor podpisoval svojo zbirko in se s številnimi poslušalci zadržal v prijetnem pogovoru.

Miran Devetak v Evropski hiši

Mladi goriški pianist **Miran Devetak**, ki se že drugo leto izpopolnjuje v klavirski igri na Evropskem glasbenem konservatoriju v Parizu, je 29.

maja nastopil v Evropski hiši v francoski prestolnici. Koncert je bil povezan s proslavo bo 20-letnici delovanja Pošte prijateljstva. Mladi pianist je tokrat nastopil v triu s čilskim violinistom **Sotom** in špansko violončelistko **Ruijevo**. Izvedli so Rahmaninovo Elegijo. Miranu, ki večkrat igra pri slovenski maši v Chatillonu, želimo še veliko podobnih uspehov!

SVET SLOVENSКИH KRŠČANSКИH IZSELJENCEV V EVROPI

vabi na

7. višarsko srečanje

6. avgusta 1995.

Ob 8. uri romanje na

Sv. Višarje iz Žabnic, med

potjo križev pot,

ob 12. uri maša na Višarjah,
mašuje škof Pirih.

Silvester Česnik

hrvaška

ZAGREB

Iz Zagreba se že dolgo nismo oglašili. Toda čeprav ne pišemo, delati še

Rojaki iz Rothwella in Castleforda v veselem razpoloženju

nismo nehali. Ker je bilo naše zadnje poročilo tik pred obiskom sv. očeta, je prav, da najprej omenimo najlepše praznovanje 900-letnice zagrebske škofije. Vsi smo bili ob papeževem obisku veseli in srečni, čeprav se vsi člani Slomškove sekcije nismo mogli udeležiti evharističnega slavlja. Ni le sv. oče prišel potrditi Hrvatov v veri, tudi Hrvatje so z dostojanstvenim, a prisrčnim sprejemom in z zglednim sodelovanjem pri sv. maši potrdili v veri sv. očeta. Bo doživel tak sprejem tudi v Sloveniji?

25. septembra smo v Zagrebu slavili **Slomškovo nedeljo**. Na kratki proslavi po maši je pevski zbor zapel nekaj Slomškovih pesmi, ki jih je uglasbil dirigent zbora **prof. Vinko Glasnović**. Prebrali smo tudi nekaj odlomkov iz Slomškovih del.

Na vsakoletno **romanje** smo šli šele 8. oktobra, in sicer na Brezje in Bled. Na Brezjah so maševali škof **Metod Piriš, Janez Rihar** - oba skrbita za Slovence po svetu - in naš župnik **Andrej Urbanc**. Po maši se je škof Piriš po krajšem pogovoru poslovil, Janez Rihar pa nas je spremljal še na Bled. Na blejskem otoku smo občudovali "sled sence zarje onstranske glorie, vtisnjeni v oltarje" (Prešeren).

Nič manj pa nismo v blejski župnijski cerkvi občudovali fresk, ki razlagajo molitev Očenaš.

Naše kulturno-prosvetno društvo **Slovenski dom** je jeseni praznovalo 65-letnico obstoja. Čeprav Slomškova sekcija deluje v tem društvu in v zboru A. M. Slomšek pojejo pevci z najdaljšim stažem, nas upravni odbor društva ni vključil v praznovanje. Zato smo sami praznovali z mašo za pokojne člane Slovenskega doma in Slomškovega prosvetnega društva, ki je v Zagrebu delovalo pred 2. svetovno vojno.

V nedeljo, 19. februarja, nam je vrnil obisk pevski zbor kapiteljske župnije iz Novega mesta. Pel je pri slovenski maši v Zagrebu, s krajšim koncertom pa so polepšali tudi srečanje po maši. Pri tej maši smo se posebej spomnili **prof. Ivana Gorenška**, dirigenta pevskega zbora pri Slomškovem prosvetnem društvu.

V soboto, 11. marca, smo poromali k Mariji Bistrici, najbolj znanem romarskem središču na Hrvaškem. Pri maši je pel zbor A. M. Slomšek. Za vse pa je bilo nepozabno doživetje, ko smo se ob postajah križevega pota vzpenjali na Kalvarijo ter ob petju in molitvi premišljevali Jezusovo trpljenje.

V spomin prof. Ivana Gorenška

V Zagrebu je 3. januarja 1995 umrl profesor glasbe Ivan Gorenšek. Rojen je bil 17. maja 1902 v Jankovi blizu Celja.

Ko je v Zagrebu študiral na Glasbeni akademiji, je vodil cerkveni zbor pri Slomškovem prosvetnem društvu in pevski zbor Slovenskega doma. Cerkevni zbor je pel vsako nedeljo pri slovenski maši v cerkvi sv. Roka. Ker je zbor po maši zapel še druge slovenske pesmi, je cerkva sv. Roka postala zbirališče Slovencev. Ta pevski zbor je imel tudi samostojne koncerte, in sicer koncert božičnih pesmi in koncert Marijinih pesmi. Na teh koncertih so sodelovali operni solisti zagrebske opere, po rodu Slovenci.

Leta 1934 je Ivan Gorenšek sprejel mesto profesorja glasbe na osnovni šoli v Borovem na Hrvaškem. Z otroškim pevskim zborom - borovski slavčki - je gostoval tudi v Ljubljani, v Borovem pa je organiziral koncerte slovenskih pevskih zborov; povabil je učiteljski zbor Emila Adamiča in zbor trboveljskih slavčkov.

Med drugo svetovno vojno so izgnani Slovenci našli zatočišče tudi v Borovem. Ljudje so jih prijazno sprejeli in jim pomagali. Ko so po vojni odšli domov, so jim domačini pripravili poslovljni večer s koncertom, na katerem so Slovenci in Hrvatje skupaj zapeli Nazaj v planinski raj.

Po vojni se je Ivan Gorenšek posvetil delu z mladino. Pri tem mu je bila v veliko pomoč žena **Julija**, profesorica klavirja. V Osijeku je z dijaki učiteljskega naštudiral opero Jež mladoporočenec avstrijskega skladatelja Cesara Bresgene. Z velikim uspehom so jo izvajali ne samo v Osijeku, ampak tudi v Zagrebu in Beogradu.

Ko je bil Ivan Gorenšek že v pokoju, sta z ženo Julijo z glasbeno terapijo uspešno pomagala pri zdravljenju invalidne in prizadete mladine.

Vse to delo, ki ga je opravljal z navdušenjem in z ljubeznijo, ga je ohranjalo še v visoki starosti duševno in telesno čilega, saj ni nič majhno, kar je storjeno iz ljubezni.

Martina Koman

(Frankfurt) "V dolinici prijetni je ljubi moj dom."

kanada

TORONTO

Blaž Potočnik odlikovan s **Tischlerjevo nagrado**

Telegram, ki sta ga podpisala vodilna koroška Slovenca **dr. J. Zerzer** in **g. N. Tolmajer**, sporoča, da je odbor Krščanske kulturne zveze in Narodnega sveta sklenil podeliti šestnajsto **Tischlerjevo nagrado za vsestransko kulturno dejavnost g. Blažu Potočniku**, ki že od leta 1950 neutrudno deluje v Torontu. Z ženo **Angelco** spada med pionirje obeh slovenskih cerkva; letos sta za 4.000 dolarjev ob prenovitvi kupila enega izmed barvnih oken, kar je Blaž preprosto razložil s staro modrostjo: "Ničesar ne bomo nesli s sabo v grob, razen drobnih del." Teh ter tudi Blaževega garanja za slovensko skupnost ob uvidni pomoči žene Angele pa je pri Potočnikovih prenetljivo lepo število! V celovškem Mohorjevem koledarju 1991 beremo, da je že do takrat pel na več kot tisoč porokah in jim s tem veselo slovensko zaznamoval. Skoraj gotovo je najplodnejši slovenski solist v Kanadi, l. 1979 je nastopil - in izdal ploščo - skupaj s svetovno znano slovensko operno pevko **Vilmo Bukovec** ob spremljavi zaslužnega **prof. Jožeta Osane**. Z veseljem je pel tudi pri več pevskih zborih ali bil njihov zborovodja ter s posebno ljubeznijo posveti svoje pevske in vzgojne talente tudi slovenski mladini.

Blaž je neutruden učitelj slovenščine ne le šolskih otrok - je podpravnatelj šole - ampak tudi odraslih na tečajih na torontskem Mednarodnem inštitutu za jezike in na slovenski župniji. Znan je še kot spreten povezovalac kulturnih in spominskih programov in plov ter kot organizator ali sodelavec pri raznih kulturnih gostovanjih. Kot da bi se to samo po sebi razumelo, je tudi eden najbolj gostoljubnih vznikov gostov (podobno kot v Clevelandu **Lojze Bajc** in **France Urankar** in v Washingtonu **dr. Stane Šušteršič** in **dr. Ciril Mejač**). Že vrsto let ga s

ponosom prišteva med svoje plodne sodelavce in prijatelje tudi naš Slovenski ameriški raziskovalni center. Za novo priznanje skupaj z zahvalo za vso njegovo požrtvovalno delo tudi naše iskrene čestitke!

dr. Edi Gobetz

nemčija

FRANKFURT

Materinski dan so letos 18. marca pripravili Slovensko društvo Sava s folklorno skupino ter otroci slovenskega dopolnilnega pouka. Že zaradi tolikšnega števila slovenskih otrok, kot jih že nekaj let nismo videli, se je splačalo priti v novo dvorano v Bonames. Že dobro uigrana mladinska folklorna skupina je pričarala pomladno jurjevanje, otroci so se pod vodstvom **učiteljice Mire** naučili nekaj igranih prizorčkov na čast materam. Brez zadrege so potem otroci odhajali z odra k svojim materam ter jim za voščilo prinašali simbolične darove, ki so jih sami naredili. Na koncu je gospa Mira zvalila na oder vse otroke, da so pod njenim vodstvom lepo zapeli nekaj pesmi.

Mater se bile seveda navdušene in ponosne na svoje otroke. Ne vem pa, ali bi smele biti preveč samozavestne, saj se vzgoja, naj bo to občečloveška, narodnozavedna ali verska, ne more končati z nekaj nastopi. Starše in njihove otroke bi morali pogosteje opaziti v slovenski družbi, pa ne le na odru.

Nazadnje so v pisanih narodnih nošah prišli na oder še izurjeni člani folklorne skupine od najmlajših do odraslih članov. Bili so kar prijetna paša za oči, fotografske aparate in videokamere. Predsednik društva g. Zemljič je nato izročil številna priznanja; največ odobravanja sta požela zakonca Marjan in Tončka Obreht za dolgoletno požrtvovalno delo za slovensko kulturo. Mnogi odrasli pa so seveda prišli predvsem zaradi plesa. S praznikom sv. Jožefa bi se to dalo celo nekoliko opravičevati. Po stari slovenski tradiciji je namreč morala harmonika ves postni čas molčati, le na praznik sv. Jožefa se je lahko oglašila. Postni čas je namreč za kristjana čas, ko razmisli o resnosti življenja. Vendar bi razumevanje za tradicionalne krščanske vrednote od mnogih naših ljudi težko pričakovali. Življenje v materializirani tujini ter dolgoletno, vsem verskim vrednotam nasprotno javno mnenje v domovini sta napravi-

(Frankfurt) Kaj pa zdaj? Še nekdo je priplezal na oder.

(München) Naši mladi in najmlajši na materinski proslavi, zaigrali so nam Miškolina in Kozlovsko sodbo

la svoje. Kdaj bomo Slovenci zmožni množično obiskati kulturno prireditev, ne da bi bilo treba ljudi zvabiti nanjo z obljubo poznejšega plesa z oglušujočo glasbo?

Ponovitev nove maše

Na tiho nedeljo, 2. aprila, smo se zbrali na postnem romanju pri žalostni Materi božji v Marienthalu blizu Rudesheima ob reki Ren. Čudovita božja pot v skriti dolinici je nastala v začetku 14. stoletja, ko je oslepel neki lovec. Ker mu zdravniki niso mogli vrniti vida, je stopil do Marijine podo-be, ki je visela na drevesu v tihi dolinici pod južnim pobočjem Taunusa. Ko je z velikim zaupanjem molil k Materi božji, je spet spregledal. To je bilo davnega leta 1309. Božja pot, obdana s kapelicami križevega pota na obrobju dolinice ter s kapelicami Žalostne Matere božje na pobočju hriba, je kot nalašč za uvod v najresnejši del leta - čas pred veliko nočjo. Ob kapelica-h Marijinih sedmero žalosti smo premišljevali o svojem življenju in iskali primerjavo med našimi težavami in skrbmi ter Marijinimi. Velikost naših težav se ne more meriti z Marijinimi, lahko pa najdemo nekaj podobnosti. Zato smo se pri kapelica-h Marijinih žalosti priporočali njeni priprošnji, da bi naše

težave z njeno priprošnjo lažje premagovali.

Da znamo vsaj včasih upravičiti sloves, ki ga imajo Nemci o Slovencih kot o pobožnem narodu, smo pokazali prav pri pobožnosti ob kapelica-h. Okrog 120 Slovencev se nas je strnilo v procesijo ter združilo svoje glasove v petju in molitvi. Mogoče bi v enotnosti prekosili celo marsikatero romarsko skupino v domovini, kajti nihče ni iskal gostilne, dokler nismo končali pobožnosti in sv. maše.

Višek našega romanja je bil v cerkvi pri sv. maši, ki jo je vodil lanski novomašnik, **nekdanji frankfurtski študent, Janez Perčič**. V draveljski župniji v Ljubljani, kjer deluje kot kaplan, si je vzel nekaj dni, da je lahko prišel med nas, tako rekoč še kot novomašnik. **Slovenski romarji iz Frankfurta, Darmstadta, Mainza, Wiesbadna in celo Mannheim**a ter seveda okolice naštetih mest smo popolnoma napolnili cerkev Žalostne matere božje. Niti kričeči glasovi orgel niso mogli preglasiti petja, ki je prihajalo iz stoterih slovenskih grl. Od oltarja je bil zelo lep pogled na polno cerkev, saj takega pogleda navadno na našem območju nismo navajeni. Lep je bil tudi pogled proti oltarju, saj je poleg dveh duhovnikov (iz Mannheim

Frankfurta) poleg novomašnika stal še njegov sobrat diakon Mijo, ki bo letos imel novo mašo in tudi študira v Frankfurtu. Manjkal je le diakon Peter, ki je bil v tem času na duhovnih vajah, na katerih se je pripravljaj na duhovništvo.

S tem pa še ni konec naštevanja. Berilo je prebral bogoslovec Roland, ki študira bogoslovje v Mainzu in upa, da bo čez nekaj let postal duhovnik. Če bodo kdaj prišli časi, ko nam Nemci ne bodo več priznali pravice do lastnega duhovnika, je Roland naše upanje, da bo lahko vsaj delno na razpolago tudi za Slovence. Ne moremo niti mimo mladine. Kar jih je prišlo na romanje, je bila večina ministrantk in ministrantov. Iz omar smo pobrali vse ministrantske obleke, vendar jih je za polovico zmanjkalo. Ti, ki so ostali brez njih, so že odrasli in so reševali čast mladine v cerkvenih klo-peh. Čudno, pa tudi žalostno je dejstvo, da je pri slovenski mladini tako malo zanimanja za vse, kar je slovenskega. Vendar spričo navzoče požrtvovalne mladine ni prostora za malodušje.

Janez Modic

MÜNCHEN

Materinska proslava

Naša sobotna šola je pripravila prireditev za matere kot priznanje in v zahvalo za težko in vzvišeno nalogo, ki so jo prejele od Boga.

Priprava ni bila lahka, zato pa smo bili toliko bolj veseli, ker je prireditev dobro uspela.

Mlajši so uprizorili Miškolina, v kateri prisrčno izstopa skrb matere miši.

Večja skupina je uprizorila Kozlovsko sodbo v Višnji Gori, ki je zaradi duhovitosti povzročila nekaj smeha.

Na koncu so vsi skupaj zapeli pesem, v kateri so matere preimenovali v "sonček". Po končani pesmi je vsaka mama ali "sonček" dobila rdeč nagelj, znak ljubezni.

Maše

V maju, juniju, juliju in avgustu bodo **maše** v Münchnu v cerkvi Svetega Duha ob 17.30.

V maju bo vsak dan od ponedeljka

Gospa Jožefa Tomažič je 19. marca praznovala svoj stoti rojstni dan.

do petka ob 19. uri v naši župnijski kapeli šmarnična pobožnost. Ob sredah in petkih bo tudi maša.

25. maja je zapovedan praznik Gospodovega vnebohoda. Maša bo v naši župnijski kapeli ob 19. uri.

Na prvi petek, 2. junija, bo maša in molitvena ura v čast Jezusovemu Srcu v naši župnijski kapeli ob 19. uri.

Na binkoštni ponedeljek, 5. junija, nezapovedan praznik, bo maša v župnijski kapeli ob 19. uri.

Waldkraiburg

6. in 20. maja ob 19. uri. V juniju pa 3. in 17. ob 19. uri

Rosenheim

14. in 28. maja ob 11.15. V juniju pa 11. in 25. ob 11.15.

OBERHAUSEN

Postni čas je vedno nekoliko skrivnosten, ker drug za drugega ne vemo, kaj si je kdo namenil pritrgovati in v čem se vadi v odpovedovanju. Mnogi menijo, da poziv Cerkve k spokornosti naleti med kristjani na dokaj medel odmev. Res je, da na zunaj bolj padejo v oči tisti, ki se ne udeležujejo teh notranjih del. Vendar pa to ne pomeni, da je povsem nerazvidno intenzivno prizadevanje drugih, ki post vzamejo zares. Treba je vedeti, da moč Cerkve ne sloni na omahljivcih in tistih, ki se bolj ozirajo

na to, kaj je pomembno v javnosti, kot pa na to, kar narekuje božja beseda in iz nje učenje Cerkve. Cerkev kot duhovna sila je danes viden del družbe, če ne drugače pa v tem, da se njenega vpliva v javnosti nekateri zelo boje. Zaradi tega mnogi blatijo cerkvene osebnosti od papeža navzdol in zaničujejo in izkrivljajo besedila, ki jasno opredeljujejo nauk naše vere.

V naši skupnosti je v tem času nekaj prav spodbudnih in pomenljivih znamenj, ki nam govorijo, kako je Bog dober z nami, pa tudi, kako so posamezniki in skupine pripravljene storiti kaj lepega za druge. Vsega se ne da opisati, naj zato govorijo primeri za vse druge.

V Oer-Erkenschwicu blizu Recklinghausna je na godovni dan, 19. marca, Jožefa Tomažič dočakala svoj 100. rojstni dan. Sama je velikokrat v teh dneh ponovila veselje, ker ji je Bog naklonil pri tako visokih letih: popolno prisebnost, še vedno lahko bere in prav z veseljem spremlja nekatere športne igre in vestrne na TV-zaslону. Gospa Jožefa pa se spominja težavnih časov, ki jih je prestala kot otrok, in obeh vojn. Rojena je bila v Litiji, kjer še danes bivajo njeni sorodniki. V Nemčijo je prišla s svojimi starši, brati in sestrami, ko je imela 12 let. Najprej so živeli bolj na jugu, potem pa so pristali v Erkenschwicu, kjer je oče našel stalno zaposlitev v rudniku. Tu se je zelo zavzela in pomagala pri Karitasu in v krogih žena, ki so prostovoljno pomagale v cerkvnih organizacijah. Gospe Jožefi je župan priredil slavnostni sprejem. Slovenski prispevek k njenemu slavu pa so pridejali člani društva Blad iz Essna in vokalni kvintet Slovenski fantje.

Za njeno stoletnico smo zvedeli šele po prizadevanju njenega nečaka, ki je novinar in je ob tem dogodku iskal stika s Slovenci v tem delu Nemčije. Tudi na tem mestu želimo naši rojakinji veliko dobrega iz roke Očeta, ki ji je izkazal posebno milost s tako dolгим življenjem.

Nedaleč od tod leži Castrop, kjer je na isti dan praznovala svoj 80. rojstni dan gospa Julijana Borišek. Ta žena

je slovenskemu krogu naše župnije bolj znana. Dolga leta je s svojim možem Hinkom skrbela za povezovalce Slovencev v tem kraju. Oba sta potomca starih Slovencev, ki so živeli v porurskih rudarskih naseljih že med obema vojnoma in še prej. Gospa Julijana je v preteklosti s svojim možem veliko sodelovala v slovenskem društvu sv. Barbare, ki mu je on predsedoval. Kljub visoki starosti še vedno oba rada prihajata k slovenski maši in v slovensko skupnost. Želimo jima še veliko let in božji blagoslov.

V Moersu nas je pri mašnem srečanju navdušil g. Bregar iz Rheinhausa, ki je prinesel blagoslovit lastnoročno izdelan križ. Umetnika samouka poznamo in se vedno znova čudimo, ko pokaže svoje zares lepe izdelke iz lesa. Tokrat je Križani tako dovršeno delo, da ga moramo pokazati tudi bralcem Naše luči.

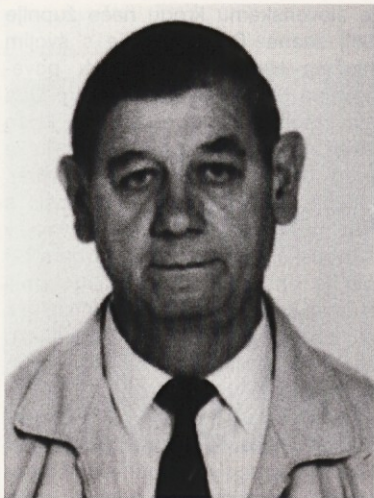
STUTTGART

Občni zbor in odprtje razstave

V Stuttgartu je bil v nedeljo, 2. aprila 1995, redni občni zbor Kulturnega društva Slovenija - Stuttgart. Podpredsednik gospod Štefan Fabčič je pozdravil častne goste in vse navzoče, nato je prevzel besedo g. Anton Strojan.

G. Franc Bregar je Križanega izdelal za svoje sorodnike v Sloveniji.

Pokojni Janko Hamler

V spomin na dogodke pred petdesetimi leti je odprl potujočo fotodokumentarno razstavo: Begunska taborišča v Avstriji. Tako bo tudi naša mlada generacija spoznala, zakaj je po svetu toliko slovenskega življa. Fotodokumentarni zapis je zgovorna priča, obenem pa o p o m i n v s e m p r i h o d n i j m r o d o v o m d o m a i n p o s v e t u , p r e d v s e m p a l j u d e m n a k l j u č n i h p o l o ž a j i h s l o v e n s k e g a k u l t u r n e g a , z l a s t i p a p o l i t i č n e g a ž i v l j e n j a n a š e m l a d e d r ž a v e . Z a v e d a j o n a j s e s v o j e p o l n e o d g o v o r n o s t i z a d e l o v d o b r o v s e g a s l o v e n s k e g a n a r o d a , d a s e z g o d o v i n a n e b i p o n o v i l a , k a j t i p r e m a l o n a s j e !

Najlepše se zahvaljujemo Katoliškem središču za Slovence po svetu iz Ljubljane, posebno gospodu Janezu Riharju, ki je to razstavo omogočil.

Gospod Anton Strojan je nato lepo prikazal društveno delovanje v preteklem letu.

Poudaril je uspešno sodelovanje z generalnim konzulatom Slovenije iz Münchna, posebno z generalnim konzulom gospodom Grassellijem. Na njegovo pobudo gospod Strojan sodeluje in uspešno zastopa slovenske interese v Svetu za tujce v Stuttgartu.

Naše cilje v bližnji prihodnosti je predstavila gospa Cilka Novak; delo na kulturnem področju, boljše sodelovanje z mladimi in navezava stikov z

drugimi društvi, ki so pripravljena sodelovati z nami, in nadaljevati dosežanje uspešno delo s slovensko župnijo v Stuttgartu.

Pozitivno stanje blagajne je podal "minister za finance", gospod Franc Leben. Občni zbor je po temeljiti razpravi sklenil, da se tudi naše karitativno delovanje nadaljuje. Doslej smo v kratkem obdobju po naših možnostih prispevali svoj del, da je troje otrok iz matične domovine lahko odšlo na zdravljenje v tujino.

Presenetljivo velika udeležba na občnem zboru, predvsem pa sprejem novih članic in članov v našo sredo je velika spodbuda in obveza za nadaljnje delo, da slovenska pesem in beseda v Stuttgartu in okolici ne bosta zamrla.

Peter Kajzer

V soboto in nedeljo, 11. in 12. marca, nas je obiskal **dekliški zborček ROSA iz Radovljice**, ki ga vodi gospa Beti Urh. Spremljala sta ga dve članici društva Slovenija v svetu iz Ljubljane, ki je ta obisk pripravilo ob 35-letnici naše župnije. V soboto so se srečali z učenci sobotne šole in nam pripravili lep postni večer. V nedeljo dopoldne je zborček pel pri župnijski maši nemškimi faranom v cerkvi sv. Elizabete v Esslingenu, popoldne pa pri slovenski sv. maši v Stuttgartu. Med mašo so imeli bogat postni program, po njej pa so **z diapozitivi predstavili svojo župnijo**, ta letos obhaja 700-letnico obstoja, 500-letnico njihove župnijske cerkve in 200. obletnico smrti njihovega rojaka, dramatika in zgodovinarja A. T. Linhart. Nabirko pri maši in darove botrov smo jim izročili za obnovo njihovega župnišča. Društvo Slovenija v svetu pa je poklonilo Slovenskemu domu nekaj video- in audiokaset, da bi se predvsem naši otroci in mladi lažje učili slovenščine.

Do ponedeljka zjutraj so bili gostje pri sedmih družinah, ki so jih zelo gostoljubno sprejele. Polni navdušenja so se vrnili domov.

V soboto, 18. marca, je bil BIRMAN-SKI DAN. Dopoldne smo obiskali dom upokojencev v Stuttgart-Rotu, hišo naših slovenskih sester in v bližini še

Schönstattsko kapelo. Tako so birmanski kandidati pokukali „za zidove“, kjer teče življenje nekoliko drugače kot v šoli, na ulici ali doma.

V sredo, 29. marca, smo imeli sestanek z župnijskimi sodelavci in se dogovorili o velikonočnem praznovanju, programu za otroke in mlade, romanjih ter osrednjem praznovanju 35-letnice slovenske župnije v Stuttgartu. Romanje v Čenstohovo in v Wadowice, rojstni kraj papeža Janeza Pavla II., bo hkrati naša priprava na njegov obisk v Sloveniji prihodnje leto.

Fotodokumentarna razstava „**Begunska taborišča v Avstriji**“ nas je ves april v Slovenskem domu spominjala na veliko tragedijo našega naroda ob koncu 2. svetovne vojne in pripravljala na romanje v Slovenijo, 24. in 25. junija, ko bo na Brezjah srečanje slovenskih izseljencev in v Kočevskem rogu velika spominska slovesnost. Prijave (za avtobus) sprejemamo še do 15. junija!

Župnija sv. Bonifacija v Böblingenu nam za naprej daje na razpolago prostore, da se bomo po maši lahko srečali, „pod streho“ razdelili naše časopise, knjige..., se kaj pomenili in nazdravili godovnjakom in drugim slavljencem. Pijača bo hišna, kakšen košček peciva pa bomo prinesli slavljenci s seboj!

Marca je Gospodar življenja poklical k sebi **Janka (Johana) Hamlerja**, ki je delal in živel v Schwäbisch Gmündu. Pred desetimi leti je šel predčasno v pokoj, zadnji dve leti, ko je bil že v Sloveniji, pa se je boril z boleznijo, ki je ni mogel premagati. Novembra je dopolnil 60 let, zdaj njegovo telo počiva na božji njivi v Račah pri Mariboru, njegova duša pa, upamo in molimo, uživa blaženost!

Slovenske maše maja in junija:

Stuttgart: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 7., 14. in 21. maja ter 4., 11., 15. (SVETA BIRMA) in 18. junija ob 16.30

Böblingen: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 1: 7. maja in 4. junija ob 10.00

Schw. Gmünd: Sv. Jožef, Jozefstr.

1: 14. maja in 11. junija ob 9.30

Schorndorf: Sv. Martin, Kunkelinstr.
34: 21. maja in 18. junija ob 8.45

Aalen: Sv. Avguštin, Langerstraße
116: 21. maja in 18. junija ob 11.00

Böckingen: Sv. Kilian, Ludwig-
sburger Str. 66: sobota, 27. maja in
24. junija ob 17.00

Oberstenfeld: Srce Jezusovo,
Gehrstr. 3, 28. maja in 25. junija ob
9.00 Gehrstr. 3.; 23. aprila in 28. maja
ob 9.00.

Esslingen: Sv. Elizabeta, Hauser-
haldenweg 38: 28. maja in 25. junija
ob 16.30

Weißbach: v soboto, 20. maja ob
18.30

Bönnigheim: Heilig Kreuz,
Amanstr. 4: na binkoštni ponedeljek
ob 14.30 - **sv. maša za domovino!** Po
maši bo piknik v prostorih in na vrtu
društva Mura v Bönnigheimu. Za dru-
štvo Slovenija - Stuttgart bo to hkrati
letošnje KRESOVANJE.

SOBOTNA ŠOLA:

Stuttgart: 6. in 20. maja ter 17. juni-
ja ob 15. uri.

Böblingen: 7. maja in 4. junija od
9.00 do 10.00

SREČANJA ZA MLADE:

13. maja in 10. junija ob 18. uri.

PRAZNOVANJA (godovi, rojstni-
krstni dnevi, obletnice...) bodo 21.
maja in 18. junija. Po maši vedno
nazdravimo slavlencem v Sloven-
skem domu.

Slovensko kulturno prosvetno dru-
štvo MURA vabi na prvomajski piknik,
ki bo v ponedeljek, 1. maja, od 10.
ure naprej v društvenih prostorih:
Kirchheimer Str. 74, Bönnigheim.

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do
12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od
16.00 do 19.00.

Karitas - Slovenska socialna služba:
od ponedeljka do petka: 9.00 - 12.00:
gospa Doroteja Oblak, tel.: 23 30 66.

Konzularni dnevi: Sophienstr. 25/II,
Stuttgart, /0711/ 640 10 31/32: 4., 11.
in 18. maja ter 22. in 29. junija od 9.00
do 12.30 in od 13.00 do 16.00.

nizozemska

Eygelshoven - Zbor "Zvon" je pri-
pravil vsakoletno dvodnevno priredi-
tev z namenom, da zasluži nekaj
denarja, ki ga potrebuje za svojo
dejavnost skozi vse leto. Vse je vedno
skrbno pripravljeno. Pri pogostitvi
pridno sodelujejo vsi člani zbora, toda
upanje na dober zaslužek je majhno,
saj so stroški vedno večji. "Zvon" igra
pomembno vlogo v naši skupnosti,
zato je udeležba na njegovi prireditvi
za tiste, ki morejo, naša moralna dolž-
nost. Zavest solidarnosti bi morala biti
še bolj živa. Vendar ne moremo nič
proti temu, da se staramo in da nas je
čedalje manj. Toda korajža velja! Lepo
je bilo. Igrali so Saleški fantje, ki se
med nami počutijo že kar doma, kot
so rekli. Iz prijaznosti je nastopila tudi
Folklorna skupina. Vse kaže, da je
volja do dela še vedno velika.

Hvaležni smo vsem, ki sodelujejo in
pomagajo pri tako pomembni stvari,
kot je pevski zbor.

Vinko Žakelj

švedska

LANDSKRONA

Blagoslovite katoliške cerkve

V soboto, 4. marca 1995, se je v
Landskroni zgodilo nekaj pomembne-
ga. V tem prijaznem švedskem mestu
na jugozahodu Švedske s približno
36.000 prebivalci in s približno 1.000
katoličani raznih narodnosti smo **bla-
goslovili novourejeno katoliško cer-
kev**. Cerkev je bila zgrajena 1884.
leta, vendar je do lani - ko jo je odku-
pila Katoliška cerkev - bila last meto-
distov. Katoličani v Landskroni smo
doslej imeli začasno kapelo za oprav-
ljanje božje službe, za večje slovesno-
sti pa smo najeli protestantsko cerkev
na pokopališču ali stolno cerkev Sofia
Albertina. Zdaj tega ne bo potrebno
več, saj ima naša nova cerkev prostora
za približno 250 ljudi. Sedežev je
106, v pregrajenih prostorih cerkve, ki
se bodo sicer uporabljali za tradicio-
nalne shode in predvsem za verouk,
se da urediti še najmanj toliko dodat-
nih sedežev.

V Landskroni je okrog **1.000 katoli-
čanov** različnih narodov. Predvsem so
to Poljaki, Slovenci, Hrvatje, Madžari,
Italjani, Avstrijci in Nemci, Francozi in

(Frankfurt) - "Sem deklica mlada, vesela."

seveda Švedi. So pa tudi katoliški priseljenci iz nekaterih azijskih dežel, ki obiskujejo našo cerkev, tako da je nedeljska sv. maša res pisana. G. župnik je Poljak, približno enkrat na mesec pa obiščejo našo faro tudi izseljenški duhovniki, ki opravljajo božjo službo v jezikih priseljenških manjšin. Tudi Slovenci dobimo enkrat mesečno takšen neprecenljiv obisk; vsako prvo nedeljo v mesecu nas v Landskroni obišče **gospod Zvone Podvinski**, ki bo na Švedskem kmalu že dve leti. Gospod Podvinski prepo-tuje vsak mesec na tisoče kilometrov, da bi omogočil Slovencem v tej podolgovati švedski državi službo božjo v materinem jeziku.

V Landskroni in okolici živi približno **250 slovenskih rojakov**, pri sv. maši pa se nas zbere od 20 do 30. **Kje so drugi?** V Landskroni imamo tudi slovensko kulturno društvo LIPA, ki je obenem najstarejše slovensko društvo v Zahodni Evropi - ustanovljeno 1968. leta - a tudi tam so obiski naših rojakov čedalje redkejši. Človek bi mislil, da bomo z leti naša središča bolj in bolj pogrešali, a statistika kaže drugače. Švedski standard in način življenja sta nam izrula dobršen del slovenskih korenin. Danes ne vemo več, ali smo "tič ali miš", duhovno smo obubožali, pa tudi telesno čedalje bolj

pešamo. **Na cerkev se spomnimo le, kadar smo v hudi življenjski stiski**, drugače pa skrbimo samo, da bo želodec poln in mošnja nabita. Rekli boste: Ti govori zase! Saj govorim, tudi zase govorim, vendar vsaj govorim in tako vem, da še zmeraj obstajam. Večina naših rojakov pa je čisto umolknila, se potegnili vase in postala pasivna, nedovzetna za dogodke okrog sebe. S tem da je Slovenija suverena država, bi po vseh pravilih tudi mi, njeni udje na tujem, morali zaživeti in se zganiti. A stanje je čisto drugačno; ne čutimo se več ogrožene od prej prevladujočega jugoslovanskega duha, lepo ždimo v svojem preobilju in uživamo po svoje kakor "bubreg u loju" ali ledvička v masti. Spet boste rekli: "Nihče nam ne bo držal moralnih pridig in bral pasjih molitvic!" Če boste res reagirali tako, tedaj si štejem v čast, kajti reagirali ste. Če pa vas bo moje pismo uspavalo v še globlji sen Trnjulčice in boste še naprej speči čakali na odrešilnega princa - tedaj ni pomoči.

In zopet nazaj k našemu veselemu dogodku v Landskroni - k naši lepi katoliški cerkvi v središču mesta. Tu bomo doslej lahko obhajali poroke, krstitke, sv. birmo in druge večje dogodke v našem življenju. Povedati moram, da je bilo na slavlje blagoslo-

vitve obnovljene katoliške cerkve 3. marca povabljenih kar 75 gostov in skoraj vsi so prišli. Tudi naš župnik iz Göteborga, gospod Zvone Podvinski, je bil med povabljeni. Slovenci smo imeli še to čast, da je bil pevski zbor na tem slavlju čisto slovenski, kljub mnogim narodnostim, ki sestavljajo katoliško misijo v Landskroni. Sestavljali so ga člani družine pokojnega organista **Avgusta Budje**, soustanovitelja slovenskega društva v Landskroni. Umrli je 8. 3. 1987 pri Mali Nedelji, kjer je tudi pokopan. August B. je svojim potomcem vcepil čvrsto krščansko in narodnostno zavest ter jim priljubil petje, pa naj bo to v katerem koli jeziku.

Poleg slovanske, v švedskem jeziku pete maše, in litanij je desetčlanski zbor Lipa zapel še v švedščini pesem K tebi želim, moj Bog (Närmare Gud till dig), Gruberjevo Ave Marijo, ki jo je iz slovenščine prevedla **Avgustina Budja**. Prav tako je pesem Krasota, Jezus, angelska izzvenela v švedskem jeziku pod naslovom Så skön, min Jesus, änglalik - prevedla prav tako A.B. To nepozabno slavlje je zbor sklenilil s skupno pesmijo: Gud vår Gud, vi lävar Dig, ali v slovenščini: Hvala večnemu Bogu. Gospod škof na Švedskem, **Hubertus Brandenburg**, se je pevcem posebej zahvalil za lepo izpeljano nalogo, ki nam jo je zaupal naš župnik v Landskroni, Poljak **Kristian Soll**. Na orglah nas je spremljal gospod **Vilhelm Imach**, župnik iz Ystada, zbor je vodila **Olga Budja**, na vajah pa je bila za orglami **Leonida Kostanjevec**, ki sicer igra pri slovenski službi božji. **Pater Imach** je še pred 15 leti prepeval v pevskem zboru, katerega ostanki so to soboto greli srca vernikov z ubrano pesmijo v katoliški cerkvi sv. Janeza Krstnika - S:T JOHANNES DÖPAREN - v Landskroni. Po slovesnosti smo se pevci zbrali na domu **Jelke Karlin**, glavne pobudnice za petje, kjer nas je pogostila z izvrstnim kosilom. Tudi g. Zvone Podvinski se je pridružil naši družini. Premlevali smo ta dogodek in načrtovali, kako bo za naprej s slovenskim življenjem v Landskroni. Hvala vsem, ki ste polepšali ta slovesni dogodek v Landskroni, tudi vam, ki

(Frankfurt) Preden zapojemoseveda, še prst oslinimo!

ste bili navzoči pri službi božji. Vabimo vas v novo cerkev sredi mesta, po možnosti vsako nedeljo in seveda, kadar je slovenska sv. maša - to je vsako prvo nedeljo v mesecu ob 12.30, pol enih po domače. Vsem bralcem želimo tudi **vesele velikonočne praznike** in vas lepo pozdravljamo!

*Za slovenski življenj v Landskroni
Augustina Budja*

ŠVEDSKA SKOZI POSTNI ČAS V VELIKONOČNO RAZPOLOŽENJE

Danes, 11. aprila, je lep in prijeten sončen dan, ko slovenski dušni pastir Zvone sedi v prostorih SKM in snuje sporočilo iz Švedske. Kakor ste mnogi bralci NL opazili, se žal večkrat zgodi, da ni poročila o dogodkih z daljnjega severa. Morda kdo misli, da se tam daleč od domovine nič pomembnega ne dogaja, vendar to ne drži. Naj bo v dokaz tudi ta zapis, ki ga boste prebrali v majski številki NL.

Ko se Cerkev bliža osrčju svetih skrivnosti, ki jih oznanja kot veselo sporočilo ali evangelij, prihaja z melodijo valčka pogosto v spomin pesem: "Kam le čas beži, kam se mu mudi?...". Oh, kje si "stari, dobri Avsenik", ki si nas zasanjal s tako lepo melodijo in nas vedno znova postavljaj na obzorje življenja in v njegovo resničnost, da ima vse svoj konec, hudo in vse, kar je za znakovano s trpljenjem, ter da za dežjem in nevihto, ki prekrijeta nebo človekovega življenja, vedno znova posije sonce Božje ljubezni.

Hitro in mimogrede je stekel tudi letošnji postni čas mimo ljudi, mimo nas, mimo tebe, ki bereš te vrstice. Že smo pred skrivnostjo odrešenja vsega človeštva in veselja. Če se ljudje ne znamo ustaviti med delom in sredi vsakdanjih skrbi ter križev, ki so nam naloženi, potem se kaj lahko zgodi, da bomo razočarani in praznih rok odšli pred večnega Sodnika. Morda bi bilo dobro slišati klic ansambla Henček, ki prepeva: "Ne, ne, ne, ne hiti...?!" Kam ne hiti? Gotovo ne tja, kjer je večno pogubljenje. Gotovo ne v staro grešno življenje, ampak zasliši, kristjan, veselo sporočilo

velikonočnega dogodka: Aleluja, Kristus je vstal, Kristus živi, z Njim bomo nekoč vstali tudi mi. Apostol Pavel v Pismu Rimljanom pravi: "Pokopani smo bili torej z Njim po krstu v smrt, da bi tako, kakor je Kristus vstal od mrtvih z Očetovo slavo, tudi mi zaživel novo življenje" (Rim 6,4). Velikonočno sporočilo mora vsako nedeljo odmevati iz naših cerkva, še več, vsak naš dan, vsa naša srečanja morajo biti kot srečanje z vstalim Odrešenikom. Prek nas mora povsod odmevati pristno velikonočno veselje in upanje. Biti moramo velikonočni kristjani in ne mevže, vase zaprti ljudje, razdraženi, nevoščljivi. Velika noč nas vabi, da se spravimo z Bogom in z naravo ter predvsem s sočlovekom, s katerim živimo, delamo ter potujemo skozi življenje. Naj bo vsaka nedelja "majhna velika noč" in naj sonce Božje ljubezni sije v življenju slovenskega naroda doma in po svetu. Pod varstvom Marije z Brezij, Kraljice Slovencev, naj naš narod ob 50. obletnici konca II. svetovne vojne doživi resnično spravo in naj se z veliko vnemo pripravlja na obisk apostolskega naslednika papeža Janeza Pavla II.

Sestanek Zveze slovenskih društev na Švedskem

25. in 26. februarja je bilo v Landskroni na jugu Švedske letno srečanje zveze, na katerem so bili navzoči predstavniki vseh slovenskih društev in zastopniki mladine, ki predstavljajo drugo generacijo, rojeno in vključeno v švedsko družbo. Srečanje je bilo zanimivo in zelo koristno tudi za slovenskega dušnega pastirja. Slišal je lepe in koristne stvari za svojo službo ter klic na pomoč vseh osamljenih in zapuščenih oziroma tistih, ki so se že skoraj izgubili. Ozračje na srečanju je bilo prijetno in prijateljsko ter odprto tudi za predstavnika Cerkve. Bogu hvala, da so minili "rdeče obarvani" časi. Ljudje danes razumejo, da je duhovnikovo poslanstvo delo za blagor slovenskega narodne skupnosti: medsebojno povezovanje in ohranjanje slovenskih korenin in kulture. Hvala vsem, ki nesebično in z

ljubeznijo ohranjanjo slovenstvo na Švedskem.

Zahvalna sv. maša in umestitev novega stolnega župnika in prošta

V nedeljo, 26. februarja, je bila ob 11. uri v stolni cerkvi sv. maša, pri kateri so se narodne skupnosti poslovile od prejšnjega župnika in prošta **g. Janeza F. Kocha**. Tudi slovenska skupnost se je udeležila tega srečanje pri oltarju in se zahvalila z darilom, ki ga je pripravila slovenska ambasada v Stockholmu. Obenem pa je bil umeščen novi župnik in stolni prošt **Cavallina. G. Kochu in S. Feliciji** Bogu plačaj za sodelovanje in pomoč, hvala tudi veleposlaniku **Vajglu** in sodelavcem ambasade za pomoč in pozornost.

Pogreb

V marcu se je slovenska skupnost v Halmstadu dvakrat zbrala k pogrebu. Najprej se je 10. marca poslovila od dobre mame **Leopoldine Krž** iz Oskarströma. V lepi kapeli tega kraja se je k pogrebni sveti maši zbralo veliko Slovenk in Slovencev ter nekaj Hrvatov, ki so pokojno dobro poznali in okusili njeno dobroto, posebej takrat, ko so na Švedsko prihajali. G. Leopoldina je bila rojena 10. 9. 1912 v Veliki Bukovici pri Ilirski Bistrici. Leta 1936 se je poročila in sprejela hčerko **Julijano**, a je žal po treh letih izgubila moža. Po drugi svetovni vojni se je (leta 1947) poročila z **Jožefom Križem**. V tem zakonu sta se rodila sin **Jožko in hči Jožica**. Deset let kasneje se je družina preselila na Švedsko v Oskarström, kjer so skupaj delali in srečno živeli vse do leta 1980, ko je tudi drugi mož umrl. G. Leopoldina je zadnji čas preživela v domu za starejše in onemogle ljudi v istem mestu. Svoje krščanstvo je potrjevala s prejetjem sv. zakramentov za božič in veliko noč in še kdaj med letom. Slovenski duhovnik je bil zmeraj vesel, kadar jo je obiskal, saj je bila kljub vsem preizkušnjam in križem, ki so jih prinesla leta, zmeraj vesela, kot se za velikonočnega kristjana spodobi. Pokojna je bila vsa leta zvesta članica slovenskega društva
(nadaljevanje na strani 34)

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

• POPRAVI NAPAKE PRI RABI PRIDEVNICA:

S sestro imava *iste* čevlje. Njegove *najbolj lepe* počitnice so bile na morju. *Slovenj* graška bolnišnica je bila na slabem glasu. Čeprav je bila žena *bolana*, je šel od doma. Nenadoma je pred seboj zagledal *pet sto tolar*ski bankovec. Obiskoval je *dvoletno* šolo. Njegova *življenska* izpoved je bila dolga.

• NAPAČNO RABLJENI OSEBNI ZAIMKI:

Če mi analiziramo vodo, dobimo en del vodika in dva dela kisika. Zdaj pa mi poglejmo, kaj vse se lahko zgodi z radioaktivnimi snovmi. On je mislil, da je iznašel novo kovino. Vi si kar zamislite to pošast. Kako pa mi merimo radioaktivnost? Včeraj sem jaz odpotoval v Mursko Soboto. Jaz ti povem, da še nikoli nisem

rudolf maister kraški piloti

Vi hrastovi piloti,
ki kažete v lagunah pot,
da mrak krmarja ne
premoti
in brod ne sede mu na
prod -
od kod?

Iz zemlje trepetlike in
cipres
tak grčav ne poganja les -
vas zvlekel Benečan za
hlodom hlod
je s trdih kraških brd v
svoj mehki kot.
Ste zrastle ob devinski ska-
li?
Ste v Črnem hribu, na
Grmadi stali?

Vseeno kje - če tam, če
tod -
saj Kras je Kras! Starine
ve častite:
stoletja vam je burja prsi

klala,
stoletja glodal val stopala,
stoletja dož vam bil
gospod -
pobral je doža čas, požel za
rodom rod,
svetega Marka ladje so raz-
bite,
a vi, leseni Kraševci,
stojite.

In živi kraški vi piloti,
držite trdno, kakor hrast z
Grmade?
In v skalah vaši sokoliči?
Se godé?
Imajo stara gnezda radi?
Jim krempeljčki in kljunčki
se ostré?
In stezajo in vadijo peroti,
da bodo švigali čez mračna
tla
- od Nanosa do Jadrana -
in vikali: Bo svit... bo svit...
bo svit!

pil tako dobrega vina.

• POVEJ V STAVKIH, KAJ DELAJO:

kosec, perica, šivilja, direktor, čuvaj, zdravnica, tkalec, prodajalka, kmet, strojnik, strojevodja, zborovodja, urednik, časnikar, slikar, pesnik

• SKRAJŠAJ LEŽEČE TISKANE STAVKE Z DELEŽNIKOM NA -e ALI NA -č:

Premišljeval je, ko je stopal proti domači hiši. *Ko je potoval mimo*, se še ozrl ni. *Ker je vedel*, da mu ne bi dovolili ostati doma, je misel na obisk opustil. Delo je opravljal, *kot bi se igral*. *Molčala je*, ko je stopila čez prag. *Trepetal je*, ko je to pripovedoval. *Medtem ko je stal* na skali, je opazoval okolico.

• ZAMENJAJ TUJKE S SLOVENSKIMI IZRAZI:

Zelo rad poslušam Verdijeve arie. Nogometašu je žoga ušla v aut. Vsak obiskovalec je nosil na obleki badge. S prijatelji so bili vsak večer v buffetu, kjer so pili coca-colo in jedli pizzo. Odkar si je kupil computer, ni več zahajal v disco. Njegova najljubša filmska zvrst je thriller. Naš manager je vse stroje kupil na leasing. Na dolgo pot je vedno šel z avtobusom, ki je imel vgrajen air-condition.

• ZAMENJAJ GERMANSKE OBLIKE S SLOVENSKIMI:

Na predvečer obletnice so zakurili kres. Znanje slovenščine je *predpogoj* za prejem slovenskega državljanstva. Na ulici je bil neznosen *dren*. V skladišču mu niso hoteli *izstaviti* blaga. V *slučaju* nevarnosti potegni *zasilno* zavoro. Čeprav mi to delovno mesto *ne odgo-varja*, sem ga sprejel.

• VSTAVI VEJICE, KJER SO POTREBNE:

Zahvala: Danes 14. februarja 1995 na valentinovo mineva leto dni odkar sem izgubil svojo ljubezen psičko Požeruhinjo. Vsi ki ste jo imeli radi in se je spominjate pridite drevi ob 20.00 v mojo sobo na Trpinčevo 5 stanovanje 2 prvo nadstropje. Miha

REŠITVE:

• **NAPAKE PRI RABI PRIDEVNIKA:** S sestro imava enake čevlje. Njegove najlepše počitnice so bile na morju. Slovenjgraška bolnišnica je bila na slabem glasu. Čeprav je bila žena bolna, je šel od doma. Nenadoma je pred seboj zagledal petstotolarski bankovec. Obiskoval je dveletno šolo. Njegova življenjska izpoved je bila dolga.

• **NAPAČNO RABLJENI OSEBNI ZAIMKI:** Če analiziramo vodo, dobimo en del vodika in dva dela kisika. Zdaj pa pogledajmo, kaj vse se lahko zgodi z radioaktivnimi snovmi. Mislim je, da je iznašel novo kovino. Kar zamislite si to pošast. Kako merimo radioaktivnost? Včeraj sem odpotoval v Mursko Soboto. Povem ti, da še nikoli nisem pil tako dobrega vina.

• **KAJ KDO DELA:** Kosec kleplje koso. Perica pri potoku pere perilo. Šivilja šiva nevesti poročno obleko. Direktor vodi podjetje. Čuvaj varuje tovarno. Zdravnica zdravi bolne in ranjene. Tkalec tke blago. Prodajalka prodaja izdelke. Kmet prideluje hrano. Strojnik upravlja stroji. Strojvodja vozi lokomotivo. Zborovodja uči in vodi zbor. Urednik ureja časnike in revije ter radijske in televizijske oddaje.

Časnikar poroča o dogodkih. Slikar slika slike. Pesnik išče rimo na besedo lonec.

• **DELEŽNIKI NA -e ALI NA -č:** Premišljujoč je stopal proti domači hiši. Potujoč mimo, se še ozrl ni. Vedoč, da mu ne bi dovolili ostati doma, je misel na obisk opustil. Delo je opravljal igraje. Molče je stopila čez prag. Trepetaje je to pripovedoval. Stoječ na skali, je opazoval okolico.

• **TUJKE IN SLOVENSKI IZRAZI:** Zelo rad poslušam Verdijeve arije. Nogometašu je žoga ušla v avt. Vsak obiskovalec je nosil na obleki priponko. S prijatelji so bili vsak večer v bifeju, kjer so pili kokakolo in jedli pico. Odkar si je kupil računalnik, ni več zahajal v disko. Njegova najljubša filmska zvrst je grozljivka. Naš menedžer je vse stroje kupil na lizing/zakup. Na dolgo pot je vedno šel z avtobusom, ki je imel vgrajeno klimatsko napravo.

• **SLOVENSKE OBLIKE:** Na večer pred obletnico so zakurili kres. Znanje slovenščine je prvi pogoj za prejem slovenskega državljanstva. Na ulici je bila neznosna gneča. V skladišču mu niso hoteli izdati blaga. V nevarnosti potegni zavoro v sili. Čeprav mi to delovno mesto ne ustreza, sem ga sprejel.

• **VEJICE:** Zahvala: Danes, 14. februarja 1995, na valentinovo, mineva leto dni, odkar sem izgubil svojo ljubezen, psičko Požeruhinjo. Vsi, ki ste jo imeli radi in se je spominjate, pridite drevi ob 20.00 v mojo sobo na Trpinčevo 5, stanovanje 2, prvo nadstropje. Miha

Pripravi Milan Kobal

izražajmo se lepo

DVOMITI - *Kakor mislimo, premišljamo o čem, tako tudi dvomimo o čem. Ob površnem prevajanju iz hrvaščine (sumnjam u to) smo dobili zvezo "dvomiti v kaj", ki jo je pravopis prepovedal. Čeprav ni nihče dvomil o njeni poštenosti, so še enkrat preverili vse račune. Dvomil sem o uspehu naših smučarjev, vendar brez razloga. Ne dvomim o pravilnosti svojega ravnanja.*

DVOMLJIVO - *kar je negotovo, nezanesljivo, o čemer upravičeno dvomimo. Njegov uspeh je še dvomljiv. Dobil sem denar dvomljive vrednosti. Dajal je dvomljive obljube.*

V slabšalnem pomenu izraz uporabljamo za ljudi, ki jim prisojamo kake slabosti; Zahajal je k dvomljivim ženskam. V našem bloku živijo sami dvomljivi ljudje. Dvomljiv prijatelj ni prijatelj. Pomensko prav blizu je izraz sumljiv.

V novejšem času se v enakem pomenu uporablja pridevnik vprašljiv, kar pa je manj ustrezno. Dostikrat bi se lahko reklo, da je kaj še negotovo in ne vprašljivo. Spoznam med sprtimi stranmi je še negotov. Nastop slavnega umetnika ni več negotov. Njena nosečnost je negotova.

(nadaljevanje s strani 31)

Ivan Cankar iz Halmstada. Zato so se od nje poslovili mnogi naši ljudje. V njihovem imenu je spregovorila **g. Sonja Bukovec** in se ji ob slovesu zahvalila za vso toplino, s katero je sprejemala v svoj dom ljudi in jih spodbujala, da ne bi obupali. V njenem domu so našli prostor tudi mnogi Hrvatje, ki jim je skupaj z možem Jožefom zlasti ob prihodu rada pomagala. Ljudje so bili deležni njene dobrote, topline in se ob njeni resnični pobožnosti učili, da je mogoče ohraniti vero in ljubezen do domovine tudi daleč v tuji deželi. G. Leopoldina je znala vsakega poslušati in nato potolažiti s krščanskimi besedami, čeprav njeno življenje ni bilo rožnato. S svojo krščansko držo je bila mnogim luč, s ponižnostjo in vdanostjo v Božjo voljo pa naj ostane v spominu vseh, ki so se udeležili njenega pogreba. Naj vam bo lahka švedska zemlja, v kateri s svojim možem v miru čakata na vstajenje. Družini g. Sonje Bukovec pa iskrena zahvala za velikonočni dar za Škofove zavode v Ljubljani. Čez en teden pa je slovensko skupnost v Halmstadu zbral na svoji zadnji poti pokojni **Martin Križnik**. Naj tudi on mirno počiva v slovenski zemlji, kamor so položili žaro s pepelom. Življenje, ki sta ga živela z ženo **Anico**, ni bilo lahko, toda povezovala ju je ljubezen in služenje drug drugemu, dokler ju smrt ni ločila. Ob njegovi smrti smo spoznali, kako je človek neobgledno bitje, posebej ko ga zadene bolezen, ta je zaznamovala tudi Martinovo življenje. Njegov zadnji klic: "Pomagajte mi, tablete me bodo uničile", nam je povedal, da človek ne potrebuje samo tablet in injekcij, ampak ljudi, posebej v trpljenju, da mu prisluhnejo v notranji stiski in z njim delijo bolečino. Rojen je bil v Šmarju pri Jelšah. S seboj je ponesel dobro srce, ki so ga občutili tudi člani slovenskega društva v Halmstadu. **G. Godina** se je v imenu vseh zahvalil za sodelovanje, ki sta ga z ženo Anico pokazala v času, ko sta skrbel za nekatere stvari v prostori družstva. Naj dobri Bog povrne rajnemu Martinu vse dobro z večnim življenjem in

večno srečo v nebesih. Ženi Anici pa slovenska skupnost skupaj z dušnim pastirjem Zvonetom želi, da bi v Bogu našla moč in tolažbo ter da bi ob izgubi moža našla odprta vrata v slovenskih družinah tega mesta. Slovenski duhovnik se vsem udeležencem obeh pogrebov iz srca zahvaljuje, saj ste rajnima "posodili" svoje molitve in sv. mašo za njun večni blagor.

Obletnica smrti Zdravka Hozjana

V marcu je minila druga obletnica, kar je družina **Hozjan (Martina in Anika)** iz Malmöja izgubila svojega ljubljene sina **Zdravka**. Njegova bolezen je starše še bolj povezovala, saj sta mu posvečala veliko ljubezni. On jima je vračal tako, da jima je prinašal v vsakdanje življenje vedrino. Zato je njegov odhod zadal hudo bolečino, še posebej v srce matere **Anike**. Čeprav njen sin v temnem grobu spi, se njegova duša veseli nad zvezdami. Kratko je bilo njegovo domovanje na zemlji, toda dom še vedno tam stoji in v njem je zdaj praznina, ker Zdravka več ni, in to tako hudo boli. Noben kamen ni tako težak kakor bolečina v srcu, nobena roža ni tako lepa kakor spomin na zlatega sinka. Ob tej priložnosti se mama Anika in oče Martin iz srca zahvaljujeta vsem, ki prižigate sveče, krasite s cvetjem njegov prerani grob in molite za pokoj njegove duše. Žalujoci: mama, oče in sestra Zdenka z družino.

Vse bralce in bralce NL lepo pozdravlja in vošči vsem prijetno povelikonočno razpoloženje

vaš *Zvone Podvinski,*
slovenski duhovnik izpod zvezde
Severnice

švica

SOLOTHURNKO OBMOCJE

Proslava materinskega dneva

Odkar je Marija privolila v Božjo ponudbo, da postane mati Božjega Sina, je materinstvo zažarelo v novi luči in zasijalo v polnejši svetosti. Tega se pri bogoslužju spominjamo na praznik

Gospodovega oznanjenja - 25. marca. Zato se v Cerkvi ta dan slavi kot dan krščanskih mater in tistih žena, ki so se z materinstvenim namenom poročile. Letos je bil 25. marec kot naročeno na soboto (kar se je zadnjikrat zgodilo leta 1978 - z izjemo leta 1989, ko je bila velika sobota). Tako smo v OLTNU **materinski dan** lahko obhajali na sam Gospodov in Marijin praznik. Ob 17.00 smo imeli mašo za starše, nato v župnijski dvorani (pri sv. Martinu) proslavo. Najprej je **Miro** napovedal pesem "Kje mamici bi rož nabral", ki jo je zapela vsem nam dobro in po nastopih že dolgo znana **Monika**. S solopetjem so nastopile še 3-letna **Nina** (najmlajša), **Angelika**, **Jasmina** in **Amanda**, na klavir pa sta zaigrali **Manuela** in **Monika**. **Bojan** se je postavil s saksofonom in zaigral dve skladbi, od katerih je čudovito izvenela Bachova "Ave Maria". Ena od točk je bil tudi moderen ples, ki sta ga izvedla Bojanov brat **Aleksander** in njegova plesalka. Za sklep pa se je v spomin na s. Avrelijo, ki je toliko let (zadnjikrat leta 1990) pripravljala otroke za proslavo materinskega dneva, po daljšem premoru spet slišala pesem "Bratec in sestrice" (bratec isti kot včasih, sestra pa Aleksandrova in Bojanova mama). Letos žal nista nastopila folklorna skupina "Encijan", ker je harmonikarju **Jaku** pred dobrim mesecem umrl brat, in kvartet "Kranjci", ker je pevcu **Lojzetu** v istem tednu umrla mama. Po polurnem programu v čast materam nam je kuhinjsko in strežno osebje postreglo z okusno večerjo (kranjske klobase je naredil **Aleksa**). Godca smo iz prej navedenega razloga povabili iz Nemčije (najbližja možnost), in dobro se je odrezal. Le razpoloženje je tokrat bilo nekoliko manj veselo kot ponavadi - pač zaradi žalostnih dogodkov v bližnjem sorodstvu naših dveh poštvovalnih prijateljev.

Materam želimo, da bi jim otroci in možje s spoštovanjem in dejavno ljubeznijo izkazovali hvaležnost za vso dobroto, poštvovalnost in skrb; vsem nastopajočim, kuhinjskemu in strežnemu osebju, godcu in kakorkoli sodelujočim prisrčna (za)hvala in Bog povrni za trud; žalujocima prijateljema pa iskreno sožalje!

Jan

vaše misli

(nadaljevanje s strani 15)

sem se ob misli, da je zopet preminul kdo od mojih znancev na Koroškem kot v avgustu lani moj dolgoletni prijatelj **dr. Janko Tischler**. To pot pa je bila novica vesela, na skupni seji KKZ in NSKS so namreč sklenili, da bom dobil Tischlerjevo nagrado za leto 1995 - izročili mi jo bodo 23. januarja 1995 v dvorani Mohorjeve družbe. Tako sem imel še nekaj mesecev časa, da si pripravim vse potrebno za potovanje v Celovec. 20. januarja sva z ženo poletela z Lufthanso do Frankfurtu in od tam z Tirolean Airline v Graz, kjer sta naju že čakala **dr. Janko Zerzer** in **Hanzej Tomažič**. Med vožnjo do Celovca smo prijetno kramljali o bližnji slovesnosti, ki je bila 23. januarja ob grobu koroškega voditelja dr. Joška Tischlerja. Istega dne ob 4. uri popoldne so koroški kulturniki položili venec na njegov grob, ob katerem je na kratko spregovoril ravnatelj **dr. Vospernik**. Zvečer ob sedmih je bila slavnostna podelitev nagrade. Že pred sedmo uro se je dvorana napolnila do zadnjega kotička - še mnogo ljudi je stalo zunaj z različnimi kulturnimi predstavniki in diplomati iz Ljubljane. Najprej je **dr. Matevž Grilc** predstavil nagrajenca in pomen te nagrade, drugi govornik **dr. Janko Zerzer** pa je opisal moje življenje in kulturno udejstvovanje med emigranti v Kanadi.

Po proslavi je sledila prijetna zakuska v Mohorjevi jedilnici, ki se je zavlekla pozno v noč. Na slovesnost so prihiteli tudi moji in ženini sorodniki iz Ljubljane. Stanovala sva, kot že večkrat prej, kadar sva se nahajala na

Koroškem, pri **g. Marici Tischler**, vdovi po dr. Janku Tischlerju. Obiskala sva tudi bolnega in skoraj slepega duhovnika **g. Vinka Zaletela**, **g. Kopeiniga** v Tinjah ter teto Leni, sestro pokojnega dr. Joška Tischlerja, ki se že bliža stoletnici. Mnogo znancev naju je povabilo na domove, toda vsem nisva mogla ustreči, ker je zmanjkovalo časa za obisk sorodnikov v Ljubljani. **Nečaka Marko in Tomaž Kunstelj** sta naju prišla iskat v soboto opoldne. Poslovila sva se od gospe Marice ter njenih bližnjih sorodnikov in odhiteli proti beli Ljubljani. Tam sva stanovala pri ženini sestri **Francki in Tonetu Klemenu** v Stožicah, kjer sva preživela prijetne tedne najinega bivanja v Ljubljani. Čakalo me je veliko obiskov in pogovorov: pri nadškofu dr. A. Šuštarju, na Družini, uredništvu Slovenca, na radiu Ognjišče, v Škofovih zavodih, pri Lojzetu Peterletu, Janezu Janši, zboru Ave, pri župnikih na Ježici in Stožicah. Potovala sva tudi na Turjak, v Žužemberk, Novo mesto, Čateške toplice, na grad Mokrice, kamor naju je vozil naš župnik **g. Plazar**.

V zadnjem tednu naju je na Štajersko vozil najin nečak **Andrej Klemen**, kjer sva obiskala svoje sorodnike v Zagorju in Žičah. Med potjo smo se ustavili tudi pri Hudi jami, kjer je opuščen rudnik, kakšnih 6 km oddaljen od Hrastnika. Tam je končalo življenje mnogo naših domobrancev in civilistov, ki so bili zaprti na Teharjah, od tam pa so jih vozili na kamionih na morišče v Hudo jamo ter postreljene pometali v več sto metrov globoke prazne rove. Ta rudnik je bil odprt leta 1902 in je obratoval do leta 1943, dokler niso bile zaloge premoga popolnoma izčrpane, zato so rudnik zaprli. Pri vходу, zdaj je zaklenjen z veliko ključavnico, smo

zmolili nekaj očenašev za pomorjene domobrance in civiliste, ki čakajo v teh rovih odrešenja. Koliko je še takih neznanih morišč po naši okrvavljeni domovini, za katere še ne vemo. Tudi o tem bo nekoč pisala poštena zgodovina.

Nekaj dni pred najinim odhodom sva bila tudi v Marijini božjepotni cerkvi na Kureščku, kjer je župnik g. Košir imel sv. mašo na prostem, zadaj za prijazno cerkvico. Bilo je več kot 600 romarjev in romaric. Župnik, ki je bil pred leti v Torontu, me je spoznal in me poprosil, naj vodim ljudsko petje. To je bilo veliko doživetje za oba, saj sem bil po 54 letih zopet na Kureščku. Cerkev so partizani med revolucijo zažgali in uničili. Romarji so se z avtobusi pripeljali z vseh delov Slovenije, kar je znak, da so v domovini še dobri in verni ljudje.

Še kratek obisk pri bolni bratovi ženi in pri moji sestri in že se je približal dan odhoda, 20. februar 1995. Iz Celovca sva odletela že ob 6. uri zjutraj in prek Frankfurtu srečno prispela v Toronto.

Blaz Potočnik

Vinko Žakelj, nova maša v Vetrinjski samostanski cerkvi l. 1945

oglasi

• **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice**, ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. – PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• **V večnem mestu Rimu** pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. – HOTEL EMONA***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245,–. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

• **PREVODI** – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

• V Frankfurtu, nedaleč od velesejma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in faks 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silvija in Tine Bibič.

• Na lepem, še ne oskrunjenem kraju naše Slovenije zaradi bolezni prodam takoj vseljivo montažno podkletno hišo, primerno za obrt ali biovrt. Cena po dogovoru. Pavla Škulj Adler, Jablanca 17 b, 68294 Boštanj. Telefon: 0608-82-850.

• Vse rojake po vsem svetu prosim za denarno pomoč. Sem v veliki krizi, rada bi si kupila stanovanje v Podčetrtku, a je moja invalidska pokojnina premajhna. Delala sem v Nemčiji,

zdaj pa sem v Sloveniji. Pavla Škulj Adler, Jablanca 17 b, 68294 Boštanj, Slovenija.

• V središču Laškega prodamo gostinski lokal - samostojni objekt s teraso - približno 130 m² notranje površine. Informacije na telefon: 063/731 567, Hrastnik Jakob Kidričeva 6, Laško.

• Na lepi sončni legi prodam vino-grad - 57 arov - in zidanico 8 x 6 m z vso vinsko opremo. Povprečni letni pridelek 3.000 l vina. Dostop z avtom. Klokočovnik - Loče pri Poljčanah. Informacije na naslov: Žgank Hanz Dinkelscherben, Schücen str. 9, Ausburg, telefon 49 - 8292-1671.

• Prodám mešan gozd, 6,5 ha, na lepi legi, hitra rast. V gozdu urejena cesta, 200 m od gozda asfalt. Kraj Pongrad, občina Griže pri Žalcu. Informacije Žgank Hans Dinkelscherben, Schücen str. 9, Ausburg, telefon 49-8292-1671.

**Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPINZ
Sonnenstr. 2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan**

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece. Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti in državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštah kuponih pristojbino za dvojce pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Martin je dobil za rojstni dan knjigo o živalih. Bila mu je tako všeč, da jo je kar naprej gledal, in mama je potožila sosedi:

- Odkar ima to knjigo, ima polno glavo samih živali.
- Edina rešitev je, da ga ostrižete na balin in mu glavo umijete s petrolejem, je svetovala sosedka.

☺

Škot je prišel obiskat zaročenko. Ta ga sprejme s ploho očitkov:

- Nočem biti več zaročena s tako skopim Škotom. Tu imaš prstan nazaj!
- Kaj pa papir, v katerega je bil zavit?!

☺

Milan se je vrnil iz Londona:

- Zdaj vem, zakaj Angleži tako radi pijejo čaj.
- Zakaj?
- Ker sem poskusil njihovo kavo.
- Torej ste imeli požar?
- Da. Rešila sem samo golo glavo.
- Kako to?
- Zgoreli so mi vsi klobuki.

☺

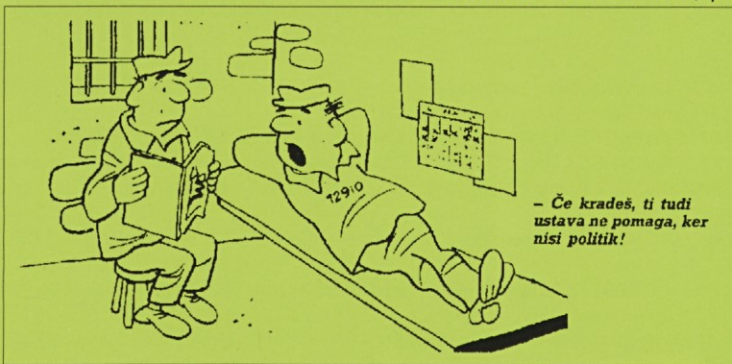
- Ali si osebno poznal Dostojevskega?

- Ne, kje pa! Zakaj?
- Ker je napisal Idiota.

☺

Po partiji pokra:

- Vse sem zaigral! Tako slabo kot danes še nisem igral.

- Ali si že kdaj prej igral?

☺

"Ta tekočina sicer muh ne ubija," razlaga prodajalka, "pač pa jih tako omami, da lahko ubijete dve hkrati."

☺

- Ali je morje tu globoko?
- Mislim, da ne. Vsi, ki tu plavajo, imajo glave nad vodo.

☺

Bolhica je prišla pozno

domov. Mati bolha je huda:

- Kod pa si hodila tako dolgo?
- Veš, mamica, na križišču sem skočila na napačnega psa.

☺

Gospod šef, ali bi lahko ostal en dan doma, da bi ženi pomagal pri generalnem čiščenju?

- Ne!

- Hvala, vedel sem, da me ne boste pustili na cedilu.

☺

- V soboto imamo ohcet, pa

ne vem, ali naj grem ali ne?

- Če ni pomembna, ne hodi. Kdo pa se ženi?
- Jaz.

☺

- Micka, kdaj si opazila, da te mož vara?

- Pred petimi leti.
- Pa si mu to povedala?
- Ne, saj ga od takrat še ni bilo doma.

☺

- Moral vam bom izpuliti vse zobe, ker so čisto piškavi.

- Vsaj enega mi pustite!
- Kaj vam pa bo?
- Da bom videti lepši, kadar se bom nasmejal.

☺

Koklja vodi svoje piščančke po dvorišču in ko pridejo do kupa gnoja, na katerem je prepeval petelin, jim pravi:

- Vidite, kako visoko je prilezel vaš očka?

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9** Ols, 62, Offley Road, tel. + faks 071 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek***AVSTRIJA****A-1050 WIEN**, Einsiedlergasse 9-11, tel. 1-544 2575, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ**, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p.mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b.** Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRH / Vorarlberg**, Herrengasse 6, tel. 0 55 22 - 73 1 00 in 38 8 50, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau**, Fridtjof-Nansen-Str. 3**BELGIJA****B-3630 EISDEN**, Guill. Lambert laan 36, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU**, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON**, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ**, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH**, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE**, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB**, Vrapčanska 114, *Andrej Urbančič*, CM, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK**, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *msgr. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO**: *msgr. dr. Oskar Simčič*, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN**, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN**, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN**, Moltkestr. 119 - 121, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT**, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM**, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT**, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART**, Stafflenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, *Janez Šket*, tel. + faks 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN**, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG**, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM**, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik*, voditelj *dr. Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN**, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, faks 089 - 29 16 16 27, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN**, Guill. Lambert laan 36, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG**, Parkgatan 14, tel. + faks +46 031 711 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH**, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN**, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan*